
Autoinforme
d'acreditació

Escola de Doctorat

Bellaterra

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Informació prèvia per complimentar l'autoinforme d'acreditació

0. Dades identificadores bàsiques del programa

Universitat	Universitat Autònoma de Barcelona
Nom del Centre	Escola de Doctorat
Denominació del Programa	Programa de Doctorat en Dret
Codi RUCT	5601057
Curs acadèmic d'implantació	2014/15
Coordinador/responsable acadèmic	Mercedes García Arán
Òrgan d'aprovació de l'informe	Comissió Acadèmica del Programa
Data d'aprovació de l'informe	2 de juny de 2020

1. PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA DE DOCTORAT DE DRET

El RD 99/2011 va establir un model de Doctorat que, especialment pel que fa al dret i tal com es desenvoluparà en els apartats següents, suposava un canvi radical respecte el sistema anterior. Per tal motiu, els primers anys d'implantació varen ésser presidits per la necessitat d'adequació a la nova normativa no tant sols des d'un punt de vista organitzatiu, sinó també de la mentalitat i la comprensió de les noves exigències per part de tots els actors implicats.

Aquestes línies de presentació no pretenen resumir les dades que es recullen als diferents apartats posteriors –amb independència d'alguna cita puntual-, sinó exposar les línies fonamentals de la implantació del model al Programa de Doctorat en Dret (**PDD**), el seu desenvolupament i les modificacions introduïdes fruit de l'experiència, fins arribar a la situació actual.

Per valorar-ho, hem partit de tres fites principals: els acords de la Comissió Acadèmica del Programa (**CAP**), l'informe de seguiment aprovat el 28 de gener de 2018 (**ISPD**) i la proposta de modificació de la titulació (**PM**) formulada el 12 de febrer de 2019 i aprovada per la Junta Permanent de Doctorat de la UAB el 20 de juny de 2019.

1.1 Antecedents:

El Programa de Doctorat en Dret (PDD) és el fruit de la integració de programes anteriors impartits pels diferents Departaments jurídics de la UAB, (Ciència Política i Dret Públic, Dret Privat i Dret Públic i Ciències Històrico-Jurídiques) diversificats i autònoms que ja comptaven amb una àmplia experiència i productivitat. La implantació del model del RD 99/2011 va ser la l'oportunitat d'organitzar un programa de Doctorat en Dret integrat que, a partir de les experiències anteriors, donés resposta a les necessitats de dimensió, internacionalització i gestió eficient que demana un Doctorat potent i de qualitat.

L'experiència anterior ha permès promoure el valor de la interdisciplinarietat que es reflecteix en les línies d'investigació que s'ofereixen al PDD i que imposa l'evolució actual del Dret, també en la seva dimensió internacional.

D'altra banda, com s'ha apuntat, veníem d'un model de tesi doctoral en Dret d'una durada que la normativa no limitava però tenia una mitjana de cinc anys, i hem passat a un model estandarditzat de tres anys (pels alumnes de dedicació completa) . Això ha obligat a un esforç per transmetre als doctorands un major compromís amb la realització de la tesi doctoral per acabar-la en un termini raonable, abandonant plantejaments tradicionals en els quals la matrícula en el Doctorat no era percebuda com compromís de realització en un termini determinat. Això ha fet que la Comissió Acadèmica del PDD i la seva coordinació s'hagin fixat com a objectiu important d'aquesta etapa, transmetre a directores i alumnes les exigències de l'actual model. Els principals instruments han estat les proves de seguiment a les quals ens referirem a l'Estàndard 1.2 i la informació als candidats a matricular-se en el Programa, de manera que, en aquests moments podem considerar que la concepció vigent sobre el Doctorat està implantada satisfactòriament.

1.2 Evolució de les línies d'investigació

En el moment de la implantació del Programa, es van oferir 33 línies d'investigació perquè aleshores es va pensar que el millor era la diversificació i la concreció. L'experiència posterior, però, demostrà que algunes les línies tenien pocs alumnes inscrits [\[Evidència 1.7\]](#). D'altra banda, la concreció temàtica dificultava l'elecció de l'àmbit d'especialització dels aspirants. Per aquest motiu, a la Proposta de Modificació formulada al 2019 [\[Evidència.1.4\]](#), es va sol·licitar la corresponent modificació de la Memòria, reduint les línies d'investigació a les 16 actuals, relacionades amb un total de 10 Grups de Recerca consolidats i reconeguts per la Generalitat de Catalunya [\[Evidència.4.1\]](#).

El procés ha suposat la simplificació de l'enunciat d'algunes línies que era excessivament extens, l'agrupació d'aquelles que mantenen una estreta relació i la segregació d'algunes altres especialment significatives. El resultat ha millorat l'ordenació de les línies d'investigació, ampliant el seu abast per permetre una oferta més sintètica i accessible, sense renunciar a la incorporació de noves demandes com la línia "Dret i Tecnologia", impartida per l'Institut Dret i Tecnologia.

Especialment destacable és la perspectiva internacional reflectida en línies com la cooperació jurídica internacional, les relacions internacionals i el dret constitucional europeu.

1.3 Perfils de l'alumnat i evolució de les seves característiques.

Com a introducció cal esmentar una qüestió general específica d'aquest programa que es comentarà a l'Estàndard 1 però que entenem és decisiva *per interpretar algunes de les dades relatives a l'alumnat del Doctorat en Dret, com ara la seva dedicació, taxa d'abandonament o producció científica (entre d'altres)*. Així, comptem, d'una banda, amb alumnes amb el perfil tradicional d'aquells que volen iniciar la seva carrera acadèmica i per tant, aspiren a una especialització estrictament investigadora. I, d'altra banda, aquells alumnes no adreçats a la carrera acadèmica, sinó interessats en millorar el seu CV amb el títol de doctor per inserir-se en l'exercici lliberal de la professió (advocats) o bé als diferents sectors de l'Administració pública i de Justícia (tècnics, jutges, fiscals).

Lògicament, en el segon grup ha estat necessària una major atenció per traslladar les característiques de l'actual model de doctorat i el compromís que implica. A més, resulta comprensible que aquests alumnes no estiguin en condicions de realitzar estades de recerca a l'estranger i trobin més dificultats per ampliar la producció científica més enllà de la tesis doctoral, per exemple, amb articles a revistes especialitzades.

Al marge dels efectes sobre el Programa de Doctorat, la interacció entre el món acadèmic i el món dels operadors jurídics és molt important per la docència del Dret en general on s'inclouen també les titulacions de Grau (Dret, ADE+Dret, Criminologia, Relacions Laborals). La intersecció entre teoria i pràctica és imprescindible en una titulació fortament professionalitzadora com el Dret (pot ser també en la Medicina). El Programa de Doctorat que presentem ha estat un instrument idoni per afavorir aquesta interacció: hi ha Jutges i Fiscals que s'han doctorat amb nosaltres, ampliant la seva formació teòrica i, alhora, han estat una col·laboració imprescindible per millorar els instruments docents dels Graus organitzant pràctiques a les institucions o participant en seminaris de grups de recerca per aportar la seva perspectiva. Per això creiem que *el que podria semblar una dificultat afegida per el Programa de Doctorat, no sols no ho és,*

sinó que beneficia la recerca en general i els ensenyaments del Dret entesos de manera integrada.

L'evolució dels alumnes, en concret

Respecte la *dedicació* del alumnes segons les *tesis llegides*, s'ha vist un increment de la dedicació a temps complert (dos tesis al 2017, 12 al 2018 i 9 al 2019). Respecte del *total* de les tesis inscrites, el percentatge de dedicació completa (64%) [\[Evidència 6.12\]](#) també és alt si tenim en compte el perfil ja explicat, tot i que, com es veu a l'estàndard 1, la dedicació completa ha baixat del 71% de 2015 al 55% de 2017. Per explicar l'evolució i alhora, relativitzar les dades globals cal dir que en els últims cursos, s'ha comprovat que alguns alumnes d'aquest perfil optaven per la dedicació completa sense estar en condicions de complir-la, de manera que han de demanar la rebaixa de dedicació normalment després del primer seguiment. Per aquests motius s'ha establert la recomanació general d'optar per la dedicació parcial a aquells aspirants que tenen compromisos professionals importants (advocats, jutges, fiscals).

Des del punt de vista de la *nacionalitat* dels alumnes, com s'exposa a l'Estàndard 1, al voltant de la meitat del total d'ells són estrangers, en progressió ascendent (38,6% al 2015, 47,22% al 2016 i 51,14% al 2018) . El percentatge d'alumnes totals procedents d'estudis de màster d'altres universitats demostra una notable capacitat de captació per part del programa, també amb tendència lleugerament ascendent: 26,3% (2015), 27,78 (2016) i 29,55 % al 2017.

La *taxa d'abandonament* també ha d'explicar-se en funció del perfil de molts dels alumnes que tenen dedicació professional intensa fora de la universitat. Aquesta taxa presenta una forquilla entre el 8 i el 12.5%. L'abandonament del 30% observat l'any 2015 obeeix a ser el primer de la implantació del sistema actual.

La *demanda de matrícula* acostuma a estar per sobre de l'oferta de places, que ja ens ha aconsellat incrementar el número d'aquestes (de 20 a 25 alumnes per curs, a la PM de 2019), ja aprovada.

1.4 L'accés al Programa.

Com també es desenvolupa a l'Estàndard 1, la demanda de matrícula ha estat sempre superior a l'oferta. Això, afegit a l'arrossegament d'alumnes del programa anterior i alguns dubtes propis de la implantació del nou, explica la superació del numero de matriculats respecte de les places ofertes en el primer any, corregit en els cursos següents i motivador de l'augment de places aprovat a la Modificació de 2019

Com a segona consideració, l'elevada demanda també ha permès a la CAP reflexionar sobre els requisits formals que s'exigeixen per optar a la matrícula en la línia de fer-los més justos i eficients.

En aquesta línia s'ha produït una modificació important a partir de la PM de 2019 formulada per la CAP, sobre els *criteris d'avaluació de les sol·licituds de matrícula*. En la memòria de verificació inicial es fixaven els següents criteris: expedient acadèmic, 60%, CV 20% i entrevista personal, 20%. A més, entre la documentació a aportar es demanava una "carta de motivació" que no era interpretada de manera uniforme pels sol·licitants ni permetia fer una selecció rigorosa. La CAP va debatre sobre aquest problema i va incloure a la PM les següents exigències documentals amb nous criteris de valoració: projecte d'investigació, al qual es dona el màxim pes (50%)

perquè no sols expressa la capacitat metodològica de l'aspirant, sinó la seva inserció en les línies d'investigació del PDD; l'expedient acadèmic, (25 %) i el CV (25%), reben una valoració més acurada i funcional a l'objectiu previst.

D'altra banda, no es renuncia a l'entrevista personal, doncs aquesta acaba essent necessària per a que l'alumne aconseguixi un director per la seva tesi. Per fer-ho, se l'orienta des de la Coordinació del PDD, però cal que s'adrexi als professors de la seva línia d'interès exposant el seu projecte i el seu compromís.

1.4 Supervisió dels doctorands

Cada curs acadèmic la CAP convoca la *prova de seguiment* en la qual una comissió formada per tres doctors avalua el progrés del pla de recerca del doctorand, el desenvolupament del seu document d'activitats i l'informe del director de la tesi. Permet comprovar el compromís de l'alumne i el seu ritme de treball, així com formular-li les observacions necessàries per millorar-lo o, si és el cas, advertir-lo sobre l'obligatorietat de superar les proves per matricular-se en el curs següent de Doctorat.

Aquest mecanisme funciona satisfactòriament i ha estat objecte de reflexió a la CAP per introduir algunes reformes adreçades a millorar la agilitat i el rigor, com s'explica a l'estàndard 1.2 i consta a les Actes 15, 27 i 38 de la CAP. [\[Evidència 1.5\]](#)

1.5 Desplegament d'activitats formatives.

Tot i que les dades concretes es recullen als apartats adjunts de l'estàndard 6, correspon a aquesta presentació destacar l'esforç realitzat en l'organització d'activitats formatives adreçades a tots els alumnes, també per que compleixin amb el compromís de les seves activitats obligatòries. A tal efecte, cal diferenciar entre, a) les organitzades específicament per la CAP i, b) la informació sobre activitats organitzades pels Departaments o els Grups de Recerca a les quals es convida als alumnes de Doctorat.

En el primer grup s'inclouen conferències i debats planificats des de la CAP amb la intenció d'oferir temes amplis que permetin aprofitament per diverses línies d'investigació. També s'inclouen aquí *workshops* internacionals de doctorands (juliol de 2017, amb la Universitat de Toulouse, 30 participants; novembre de 2019, amb les Universitats de Parma y Mòdena, 23 participants) que han resultat especialment útils pel contacte entre alumnes de diverses universitats europees i pel debat de temes generals comuns. Per aquesta última trobada es va oferir i atorgar com a incentiu per a la participació d'alumnes italians una beca d'allotjament per a dos participants. Per últim, cada curs s'organitza una sessió de metodologia, obligatòria per tots els alumnes.

En el segon grup s'inclou un ampli catàleg de conferències i debats, també amb participació d'especialistes estrangers, així com les reunions de grups de recerca dels Departaments. Totes aquestes activitats consten a les Evidències de l'Estàndard 6

1.6 Professorat

Com consta a l'Estàndard 4, el professorat del PDD té una àmplia experiència investigadora i capacitat de direcció. Tanmateix, a banda de les òbvies baixes degudes a jubilacions, pèrdua de vinculació amb la UAB etc., la PM de 2019, (repetidament citada) va *actualitzar el quadre de professorat* donant d'alta com a tutors a nombrosos professors que ja són habituals directors de tesis, reuneixen els requisits d'experiència investigadora i poden complir aquesta funció.

També cal saludar la dignificació de la feina de direcció de tesis a partir de l'aprovació del *Model de Dedicació Acadèmica del Professorat de la UAB*, per acord del Consell de Govern el 13 de desembre de 2017, el qual suposà una millora significativa del sistema de còmput i reconeixement de les tasques de direcció, perquè va atorgar un reconeixement equivalent a 100 hores de docència per tesis dirigida. Aquesta disposició es troba en la línia de destacar l'aspecte docent del doctorat, reconeixent el paper actiu dels directors i directores i el seu compromís amb la realització de les tesis.

D'altra banda, la CAP ha tingut en compte l'actuació en vers el professorat per difondre i consolidar les exigències del nou model de programa. Així, s'ha procurat una àmplia i diversificada participació del professorat en les comissions de les proves de seguiment. També s'ha traslladat als directors informació sobre l'abast i les conseqüències de l'informe que formulen sobre els seus alumnes a l'arribar el seguiment, per tal d'afavorir valoracions acurades i rellevants en la valoració que realitzen les comissions de seguiment.

També cal advertir una evolució favorable en la *participació de professors estrangers als tribunals de tesis*, [Evidència 4.4], clarament incrementada a partir de 2018 i amb una presència a sis tribunals d'un total de vint-i-set.

Per completar els resultats de l'enquesta *de satisfacció del professorat* realitzada per l'Escola de Doctorat, la CAP ha realitzat una enquesta interna amb un 45% de participació amb el resultat d'una puntuació mitja de 4,75 sobre 5, tal com consta a l'Estàndard 5.

1.7 Internacionalització

A més de les dades recollides als apartats anteriors (alumnes estrangers, *workshop* internacional), cal destacar la participació en projectes de recerca de convocatòries internacionals, que es recull a l'Estàndard 4. D'altra banda, el PDD treballa la internacionalització de la seva activitat afavorint la participació de professors estrangers als Tribunals de Tesis, recollida també a l'Estàndard 4.

El PDD intervé en un programa ERASMUS MUNDUS. És un programa de doctorat internacional en el marc d'una Acció Marie Curie finançada per la Unió Europea, que té per objectiu fomentar el desenvolupament de la interrelació entre Ciència, Dret i Tecnologia. Hi participen 9 universitats europees que tutel·len 19 tesis doctorals sobre la Internet de Tot -no només la Internet de les coses-, també de les persones, salut, etc. La informació principal està penjada a la pàgina web <https://last-td-rioie.eu/>.

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'AUTOINFORME D'ACREDITACIÓ.

2.1 Feina prèvia.

Com s'ha dit, aquest autoinforme ha estat precedit per la feina feta a l'ISPD de 2018 que va suposar una important recollida de dades i la familiarització amb els estàndards a avaluar.

A banda d'una reunió prèvia amb l'OQD per planificar la feina i aclarir dubtes, el treball de la CAP per l'elaboració d'aquest autoinforme comença formalment en la seva reunió de l'1 d'octubre de 2019 (Acta 38) [\[Evidència 1\]](#) on es va acordar la constitució de la Comissió d'Avaluació Interna (CAI), amb la següent composició:

- La Coordinadora del PDD, Prof. Mercè García Arán
- Dos professors del Departament de Dret Públic i Ciències Històrico-Jurídiques: professors Miguel Angel Sánchez Huete i Xavier Sola Monells
- Dos professors del Departament de Dret Privat: Professors Susana Navas Navarro i Jorge Miquel Rodríguez
- Dos professors del Departament de Ciència Política i Dret Públic: professors Antoni Roig Batalla i Joan Baucells Lladós (posteriorment substituït per la professora Mª Jesus Guardiola Lago)
- Un professor post-doc, alumne de doctorat de l'etapa avaluada: professor David Gutiérrez
- Un alumne de doctorat actual: Sr. Benjamí Curto
- La Gestora administrativa, Sra. Pilar Alcaraz Aparicio

A la mateixa reunió es va proposar un cronograma per l'elaboració de l'autoinforme, posteriorment aprovat per la CAI a la seva reunió constitutiva [\[Evidència 2\]](#)

Aquest *cronograma* va establir els següents terminis:

- la recollida d'informació fins les vacances de Nadal de 2019
- tractament de la informació i reunió de la CAI per valorar-la i fer la primera redacció fins finals de gener,
- Treball dels estàndards, reflexió de la CAI i esborrany d'autoinforme al març
- Esmenes presentades a la consulta pública i derivades de la revisió per l'OQD i redacció definitiva: abril-maig

2.2. Constitució i treball de la CAI.

La CAI es va constituir el 15 d'octubre de 2019 com consta a l'Acta corresponent [\[Evidència 2\]](#). En aquesta reunió es va aprovar el cronograma proposat per la CAP i es va establir el sistema de treball.

- La recollida d'informació i de redacció del primer esborrany es va organitzar repartint els diferents estàndards entre els membres de la CAI. Els diferents grups de treball varen cercar la informació necessària per respondre als indicadors.

- El dia 10 de desembre de 2019, es va celebrar una reunió conjunta de la CAI i la CAP [\[Evidència 3\]](#) per fer una avaluació dels primers esborranys i de les dificultats trobades en la cerca d'informació. Es va fer un llistat de consultes a formular a l'OQD sobre el desenvolupament de la feina.
- Després de la consulta a l'OQD, es va seguir la feina per completar els diferents estàndards, amb revisions per part de la Coordinació del Programa

2.3 Exposició pública i redacció definitiva

- El Projecte d'autoinforme es va exposar a la informació pública, a la web de la Facultat de Dret des del dia 21 fins el dia 27 de febrer de 2020
- No es va presentar cap esmena
- Es va concloure la redacció el dia 9 de març de 2020 i es va passar a consulta prèvia de la OQD, El dia 20 d'abril la OQD va formular observacions sobre qüestions formals i materials (forma d'enllaç de les evidències, aclariment d'alguns paràgrafs del text, informacions a completar etc.)
- La declaració de l'estat d'alarma a causa de la pandèmia de la Covid-19 i el tancament de la UAB va obligar a seguir el procés de revisió a distància i mitjançant, principalment, el correu electrònic. La Coordinadora va fer un primer repàs les observacions de la OQD, afegint els seus propis comentaris i remetent els diferents estàndards comentats als responsables de cadascun d'ells.
- Després de la incorporació de la majoria de les esmenes de l'OQD es van identificar els temes que encara plantejaven dubtes i/o necessitaven més comentaris. Amb aquesta selecció, prèviament enviada a l'OQD, el dia 28 d'abril de 2020 es va celebrar una reunió virtual mitjançant TEAMS amb les encarregades de l'informe a l'OQD (Sres. Marzo, Leiva i García) i els membres de la CAI Profs. Navas Navarro, Guardiola Lago, Solà Monells i Miquel Rodríguez
- Aclarits els principals dubtes, els membres de la CAI varen continuar la feina d'adequació dels respectius estàndards
- El 20 de maig de 2020 la OQD va recomanar alguns canvis en la seva segona revisió.
- Incorporades les observacions, el 22 de maig es va comunicar a les membres de la CAP la publicació de la darrera versió del document.
- La CAP va aprovar el text de l'autoinforme el dia 2 de juny de 2020. [\[Evidència 4\]](#)

2.4 Valoració final del procés d'elaboració:

Els terminis del cronograma s'han complert, si bé la situació derivada de la declaració de l'estat d'alarma i el tancament de la UAB el 13 de març dificultaren la discussió comuna durant el procés final, que va seguir amb contactes virtuals.

Els i les membres de la CAI han demostrat una gran implicació, respectant els terminis fixats i dedicant molt temps a la cerca d'informació i al seu tractament. Cal reconèixer especialment l'esforç en el tram final de l'elaboració de l'informe on el tancament de l'activitat acadèmica presencial va obligar els professors i professores a una feina extra d'adaptació tecnològica a la docència virtual, inclosos els exàmens finals.

La CAI ha comptat també amb l'ineestimable ajuda de la gestora administrativa del programa, Sra. Pilar Alcaraz del Departament de Ciència Política i Dret Públic. El Sr. Andreu Montilla, tècnic

informàtic del mateix Departament, ha participat activament en la configuració i administració del Nebula.

També el personal de l'OQD – les ja citades Sres. Marzo, Leiva i García-, ha ajudat en la cerca d'informació, sistematització i compliment dels requisits formals establerts per la Guia per l'acreditació proporcionada per l'AQU i s'ha mostrat sempre disposat a resoldre els problemes i els dubtes plantejats per la CAI

3. VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS D'ACREDITACIÓ

ESTÀNDARD 1. QUALITAT DEL PROGRAMA FORMATIU

La CAP i la CAI han reflexionat sobre el grau d'assoliment d'aquest estàndard, relatiu a si el disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al MECES.

El disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al MECES.

La Memòria de verificació del programa de Doctorat en Dret. [\[Evidència 1.1.\]](#) va ser informada favorablement [\[Evidència 1.2.\]](#) i aprovada en una resolució objecte de verificació al juliol del 2014 en una resolució de la *Comisión de Verificación y Acreditación de Planes de Estudios del Consejo de Universidades* accessible a:

<https://ddd.uab.cat/pub/memtit/2016/166883/VerificacioDoctoratDret.pdf>].

Durant el període valorat en aquest autoinforme, la Comissió Acadèmica del Programa va realitzar l'Informe de Seguiment del Programa de Doctorat (ISPD, 28 gener 2018) [\[Evidència 1.3\]](#) i va presentar la Proposta de Modificació de titulació [\[Evidència 1.4\]](#) aprovada per la junta Permanent de la UAB el 20 de juny de 2019

Avui per avui, la coordinació del programa de doctorat considera que, en termes generals, el programa continua actualitzat i ajustat als paràmetres esmentats, actualment en un estat òptim i respon al nivell formatiu d'excel·lència requerit al MECES.

Una de les principals actualitzacions ha afectat a les *línies de recerca*, que en la primera versió del programa arribaven a 33, per que en aquell moment es va pensar que era millor la concreció. Posteriorment es va comprovar que tant el numero de tesis inscrites [\[Evidència E.1.7\]](#), com el de tesis defensades [\[Evidència 1.8\]](#), era baix, de manera que després de la corresponent reflexió, es va arribar a la conclusió que calia una reformulació de les línies, reduint-les i agrupant les més properes amb una millor sistematització, perquè això afavoria la claredat de la nostra oferta i l'elecció del camp d'especialització per part dels alumnes.

Es per això que a la ja esmentada Proposta de Modificació es van reduir a les actuals 16 línies que entren en vigor el curs 20-21 i figuren com a [Evidència E.1.4](#) a l'estàndard 4 . Aquí les reproduïm per a més comoditat del lector:

Les línies actuals, vinculades a onze grups de recerca consolidats, són les següents:

- 1.Garanties processals i efectivitat de la tutela judicial.
- 2.Dret penal i noves tendències de la política criminal.
- 3.Criminologia. Prevenció del delictes. Desistiment i reinserció. Efectes de l'empresonament. Penes alternatives a la presó. Justícia restaurativa.
- 4.Teoría i filosofia del dret. Bioètica y Dret .
- 5.Dret i gènere.
- 6.Institucions de Dret Mercantil. Dret de societats. Dret de la contractació mercantil. Dret de la competència i de la propietat industrial. Dret Concursal. Dret marítim.

7. Competència judicial internacional, cooperació i assistència. L'Espai Europeu de Llibertat, Seguretat i Justícia i la seva relació amb el mercat interior. Dret internacional de família i Dret de estrangeria.
8. Dret civil català. Família. Dret d'estrangeria. Dret antidiscriminatori. Dret patrimonial i propietat intel·lectual. Intel·ligència artificial i mercat digital
9. Història del Dret i de les institucions. Història del Dret social i de les institucions laborals. Dictadura franquista i transició democràtica. Sistemes jurídics contemporanis. Dret Romà
10. Dret animal i Dret del benestar animal en una societat global.
11. L'ordenació jurídica de les relacions laborals individuals i col·lectives. Dret de la protecció social.
12. La regulació de les intervencions administratives.
13. Dret financer: present i futur de la relació jurídica financera entre el ciutadà i els poders públics
14. Mecanismes reguladors del sistema internacional. Relacions internacionals i integració europea.
15. El Dret constitucional entre autonomia i integració europea: drets fonamentals, organització institucional de l'Estat i federalisme.
16. Dret i noves tecnologies.

Aquestes línies abasten moltes de les orientacions actuals que poden agrupar-se en els següents blocs:

- 1) Grans branques de l'Ordenament Jurídic: a) Dret privat (per exemple, dret de família, dret de la propietat intel·lectual); b) Dret públic (per exemple, tendències politico-criminals, regulació de les intervencions administratives, dret financer) i c) Dret constitucional (drets fonamentals, organització institucional, federalisme);
- 2) Àmbits vinculats a la filosofia o la sociologia (per exemple, criminologia, dret i gènere, bioètica i dret). Àmbits històrics (història del dret, dret roma),
- 3) Dret animal
- 4) Dret i tecnologia.

Com ja s'ha avançat a la Presentació, respecte al *perfil de l'alumnat*, el PDD conta amb alumnes de diferents perfils de sol·licitants d'ingrés, tot i que, òbviament, el perfil de sortida que es pretén és el mateix. D'una banda, ingressen els del perfil tradicional d'aquells que volen iniciar la seva carrera acadèmica i, per tant, aspiren a una especialització estrictament investigadora. Aquestes característiques i la seva dedicació completa al doctorat fa que s'adaptin sense problemes a les exigències vigents.

D'altra banda, una de les conseqüències del model actual és l'ampliació dels alumnes amb perfil no adreçat a la carrera acadèmica. Es tracta d'alumnes interessats en millorar el seu CV amb el títol de doctor per inserir-se en l'exercici lliberal de la professió o bé, als diferents sectors de l'Administració pública. També hi accedeixen persones ja inserides professionalment que volen ampliar els seus coneixements o bé especialitzar-se des d'una perspectiva diferent a la imposada per l'exercici de la professió. Lògicament, aquest grup necessita un major esforç per part de la CAP en l'explicació del compromís que suposa la matrícula en el Programa i la previsió dels terminis de realització de la tesis doctoral. De fet, alguns dels abandonaments de la primera

etapa són atribuïbles a una mala interpretació d'alguns alumnes sobre les exigències del compromís de realització del Doctorat.

El perfil que es pretén per uns i altres és el mateix, adreçat al coneixement de la metodologia de recerca a les Ciències Jurídiques i Socials i a l'aprofundiment en la formació teòrica, però, com es pot veure a l'Estàndard 6, a les activitats formatives organitzades o afavorides per la CAP, s'inclouen matèries que poden ser útils a qualsevol dels interessos concrets dels alumnes.

A banda de promoure l'explicació per part dels directors, s'han utilitzat les proves de seguiment per insistir en aquestes exigències. També, en els últims cursos, s'ha comprovat que alguns alumnes d'aquest perfil optaven per la dedicació completa sense estar en condicions de complir-la i s'ha establert la recomanació general d'optar per la dedicació parcial. La participació en activitats formatives organitzades o promogudes des de la CAP també ha estat un bon instrument per que els alumnes d'aquest perfil s'exercitin en la perspectiva teòrica de l'anàlisi del Dret.

L'estàndard general es desglossa en els *subestàndards* concrets següents:

1.1. Els doctorands admesos tenen el perfil d'ingrés adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i distribució de les línies de recerca del programa, i el nombre de places ofertes.

La reflexió que exigeix aquest subestàndard es fa a partir dels indicadors que recull la plantilla de l'Informe de Seguiment del Programa de Doctorat (ISPD) realitzat i aprovat durant el Curs 2016-2017. Aquests indicadors són els següents: oferta de places, demanda, doctorands matriculats de nou ingrés, total de doctorands matriculats, número de doctorands distribuït per homes i dones (perspectiva de gènere), % de doctorands matriculats a dedicació completa/parcial, % de doctorands matriculats amb beca, % de doctorands estrangers matriculats, % de doctorands provinents d'estudis de màsters d'altres universitats, % de doctorands segons requeriments d'accés (complements de formació), i % d'estudiants segons línia de recerca. Enllaç a dades SiQ - http://siq.uab.cat/siq_doc/1303].

a) Indicadors generals

Taula de dades

Ítem	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Oferta de places	20	20	20	20
Demanda		244 consultes gestionades	478 consultes gestionades	460 consultes gestionades
Doctorands matriculats de nou ingrés	18	39	15	20
Total de doctorands matriculats	20	57	72	88
Núm. De doctorands homes (nou ingrés)	5	14	7	8

Núm. De doctorands dones (nou ingrés)	13	25	8	12
Núm. De doctorands homes (totals)	6	20	27	35
Núm. De doctorands dones (totals)	14	37	45	53
% doctorands matriculats dedicació completa/parcial (nou ingrés)	72,22 % i 27,78 %	71,79 % i 28,26 %	73,33 % i 26,67 %	55 % i 45 %
% doctorands matriculats dedicació completa/parcial (totals)	70 % i 30 %	70,18 % i 29,82 %	70,83 % i 29,17 %	68,18 % i 31,82 %
% doctorands matriculats amb beca (nou ingrés)	5,56 %	2,56 %	6,67 %	5 %
% doctorands matriculats amb beca (totals)	15 %	3,51 %	5,56 %	5,68 %
% de doctorands estrangers (nou ingrés)	44,44 %	38,46 %	80 %	65 %
% de doctorands estrangers (totals)	45 %	38,6 %	47,22 %	51,14 %
% de doctorands provinents d'estudis de màster d'altres universitats (nou ingrés)	27,78 %	28,21 %	33,33 %	35 %
% de doctorands provinents d'estudis de màster d'altres universitats (totals)	25 %	26,32 %	27,78 %	29,55 %
% de doctorands segons requeriments d'accés (nou ingrés)	0	0	0	0

D'acord amb la memòria de verificació, el nombre de places ofertes per als cursos 2015/2016, 2016/2017 i 2017/18 ha sigut de 20. Cal dir, però, que la demanda d'informació és molt elevada, tal i com es pot comprovar amb el número de consultes anuals (244, 478 i 460), i les sol·licituds rebudes d'alumnes que demanen la incorporació al programa supera amb escreix aquesta xifra. En aquest sentit, les sol·licituds presentades ronden les 40, cosa que evidencia l'interès que genera entre els estudiants aquest programa de doctorat i la seva qualitat docent i acadèmica.

El número de doctorands matriculats ha anat creixent amb el pas dels anys, amb una tendència estabilitzadora durant els últims cursos acadèmics. Concretament, els doctorands matriculats de nou ingrés van experimentar el seu punt àlgid al curs acadèmic 2015-2016, amb 39 matriculacions, que es van reduir fins a 15 i 20 noves matriculacions durant els cursos acadèmics 2016-2017 i 2017-2018, respectivament. Però si a aquests doctorands nous s'hi sumen els que ja havien iniciat el doctorat en anys anteriors, el nombre total de doctorands matriculats a cada curs acadèmic evidencia una tendència creixent, que reforça la qualitat del programa de doctorat. En particular, el número *total* de matriculacions als cursos acadèmics 2015-2016, 2016-2017 i 2017-2018 va ser de 57, 72 i 88 alumnes, respectivament. Pot destacar-se el número lleugerament superior de dones al total de matriculacions, així com l'increment temporal d'aquest indicador.

Una circumstància que convé explicar en aquest punt és *l'elevat nombre de doctorands de nou ingrés al curs acadèmic del PDD (2015-2016)*. La implementació del PDD va rebre una excel·lent acollida pels estudiants, especialment pel caràcter integrador de les seves línies de recerca i això va produir la migració d'estudiants d'altres estudis de doctorat de la facultat de Dret. Aquest fet va suposar una acceptació d'estudiants superior a la prevista, tot i que es disposava dels recursos necessaris per afrontar-la. Tanmateix, aquest excés queda aviat relativitzat pel fet que hi va haver una taxa elevada d'abandonament quan els alumnes de perfil no acadèmic varen comprovar les exigències del nou Programa. Aquest excés va ser immediatament corregit en els cursos següents. D'altra banda, a la proposta de modificació de 2019 [\[Evidència 1.4\]](#), es va incrementar el número de places disponibles fins a 25. Al Pla de Millora que incorporem a aquest autoinforme [\[Evidència 3.4\]](#) es planteja estudiar un possible increment de les places disponibles.

En relació als doctorands matriculats als esmentats cursos acadèmics, hi ha algunes dades d'interès que permeten reflexionar sobre *l'adequació del perfil d'ingrés* dels alumnes:

Pel que fa a la seva *dedicació, completa o parcial al doctorat*, la majoria dels estudiants es decanten per la primera de les opcions. Així, d'acord amb la memòria de verificació, els estudiants matriculats de nou ingrés a dedicació completa representen un 71,79 % (2015-2016), 73,33 % (2016-2017) i 55 % (2017-2018) del total, mentre que els matriculats de nou ingrés a dedicació parcial equivalen al 28,26 % (2015-2016), 26,67 % (2016-2017) i 45 % (2017-2018) del total. Les xifres són similars si les comparem amb el percentatge de doctorands matriculats totals; en relació als estudiants amb dedicació a temps complet, s'observen els següents percentatges: 70,18 % (2015-2016), 70,83 % (2016-2017) i 68,18 % (2017-2018); i respecte als estudiants amb dedicació a temps parcial, els percentatges són els següents: 29,82 % (2015-2016), 29,17 % (2016-2017) i 31,82 % (2017-2018).

Aquesta circumstància, això és, el predomini de doctorands amb dedicació completa, evidencia l'interès, el rigor i la motivació amb què els estudiants del programa encaren la realització de la tesi doctoral, cosa que cal valorar especialment, i més si es té en compte que bona part d'ells són persones ja incorporades al mercat laboral. Sobre l'increment de doctorands a temps parcial i la disminució de doctorands a temps complet, convé aclarir que aquest fenomen és degut a

les indicacions que, des de la coordinació del programa de doctorat, s'han facilitat als estudiants, en relació al perfil acadèmic (dedicació temps complert) o professional dels doctorands. Concretament, els anys anteriors s'havia detectat que la gran part dels doctorands que es matriculaven amb perfil professional, és a dir, amb una activitat econòmica principal diferent a la acadèmica (per exemple: advocats/des, magistrats/des, personal funcionari, etc.) ho feien a temps complert, situació que generava dificultats a la fase final de tancament de la tesi. És per això que es va començar a comunicar als estudiants de nou ingrés amb perfil professional el suggeriment de matriculació a temps parcial, i d'aquí, el seu increment.

Cal insistir en aquest perfil del doctorand actual en Dret a la UAB. Es tracta d'un tret que no és exclusiu de la nostra Facultat – tant si ens comparem amb altres del nostre campus com si la comparació la fem amb altres Facultats de Dret properes. A diferència d'altres àmbits de coneixement, el doctorand en Dret és amb molta freqüència una persona que no es dedica a la investigació, sinó que com s'acaba de subratllar, ja exerceix alguna professió jurídica. Això redunda en que moltes vegades treballi a llarg termini, amb voluntat d'acabar la tesi i llegir-la i un cop defensada, no tingui un interès especial en publicar-la.

Respecte dels doctorands matriculats que *gaudeixen d'alguna beca*, cal dir que el percentatge és baix. Segons les dades previstes a l'Informe de Seguiment, el % de doctorands matriculats de nou ingrés amb beca va ser de 2,56 (2015-2016), 6,67 (2016-2017) i 5 (2017-2018), i el percentatge de doctorands matriculats total amb beca va ser de 3,51 % (2015-2016), 5,56 % (2016-2017) i 5,68 % (2017-2018). La coordinació del programa de Doctorat ha realitzat una tasca essencial per incrementar aquest indicador, que simbolitza la captació i retenció del talent del programa de Doctorat en Dret, i si bé les xifres no són molt positives, hi ha una voluntat de continuar amb aquesta tendència d'incorporació de persones beneficiàries d'ajuts predoctorals a la Facultat de Dret, mitjançant la difusió d'informació de convocatòries internacionals, estatals i autonòmiques, i l'assistència, per part d'antics beneficiaris d'ajuts, a nous matriculats.

Amb referència a la *nacionalitat dels doctorands matriculats*, les dades indiquen que al voltant de la meitat d'ells són estrangers. La informació sobre aquesta característica dels estudiants es pot trobar tant a la Secretaria de la Comissió com a l'aplicació informàtica SIQ. Així, el percentatge de doctorands de nou ingrés estrangers ha sigut de 38,46 (2015-2016), 80 (2016-2017) i 65 (2017-2018) punts percentuals, mentre que el % de doctorands totals estrangers ha sigut de 38,6 (2015-2016), 47,22 (2016-2017) i 51,14 (2017-2018) punts percentuals. La creixent evolució positiva del número de doctorands estrangers evidencia el fruit dels esforços de la coordinació acadèmica del programa de doctorat per incrementar la internacionalització dels estudis. Les principals activitats adreçades a la internacionalització figuren a l'Estàndard 6. 1, amb les seves evidències corresponents

En relació a possibles requeriments per a l'accés al doctorat, no consta que cap alumne hagi necessitat algun complement de formació. Fins ara, la Comissió no s'ha trobat en la necessitat d'imposar complements de formació.

Per últim, pel que fa al percentatge de *doctorands provinents d'estudis de màsters d'altres universitats*, i segons les dades existents al SIQ, el % de doctorands de nou ingrés provinents d'estudis de màster d'altres universitats ha sigut de 28,21 % (2015-2016), 33,33 % (2016-2017) i 35 % (2017-2018). Les xifres són molt similars si analitzem el percentatge de doctorands totals provinents d'estudis de màster d'altres universitats: 26,32 % (2015-2016), 27,78 % (2016-2017) i 29,55 % (2017-2018). Una comparativa de l'evolució dels percentatges durant els últims tres

cursos acadèmics ens permet afirmar el creixent increment de capacitat de captació d'estudiants que no han cursat estudis de màster a la UAB.

Per últim, la *distribució de doctorands per línies de recerca* és una dada de precisió relativa en el moment de redactar aquest informe, perquè, com ja hem dit i consta a l'Estàndard 4 [\[Evidència 4.1\]](#), la Proposta de Modificació del Programa ha reordenat i simplificat les línies, que entraran en vigor a la propera convocatòria de preinscripció del mes d'abril de 2020 de manera que les dades actualment disponibles als expedients dels alumnes es corresponen amb les dades anteriors.

b) Tesis inscrites i defensades per línia de recerca

La distribució de doctorands per línies de recerca és una dada difícil de precisar en el moment de redactar aquest informe perquè, com consta a l'Estàndard 4, la Proposta de Modificació de la Titulació [\[Evidència 1.4\]](#) va reordenar i simplificar les línies ofertades, que entraran en vigor a la propera convocatòria de preinscripció del mes d'abril de 2020, de manera que les dades actualment disponibles als expedients dels alumnes es corresponen amb les dades antigues. En relació, per tant, a les línies de recerca que han estat vigents anteriorment i fins a la redacció d'aquest informe, poden formular-se les següents consideracions:

En primer lloc, pel que fa a les tesis defensades per línia de recerca [\[Evidència E.1.8\]](#), s'observa que les línies de recerca es troben molt distribuïdes, de manera que els estudiants que s'han doctorat ho han fet en una gran diversitat de línies. Destaquem a continuació, per ordre descendent, les línies sobre les que s'ha defensat més d'una tesi doctoral:

- 1362 - Dret de Persona i Família. La Regulació a Catalunya del Dret de la Persona i de la Família. Dret Antidiscriminatori. Dret de Família Internacional. Dret d'Estrangeria (5 tesis)
- 1377 - Mecanismes Reguladors del Sistema Internacional. Relacions Internacionals i Integració Europea. Dret Constitucional Europeu. Anàlisi del Desenvolupament del *Multilevel Constitutionalism* i la *Multilevel Governance*. (4 tesis)
- 1355 - Criminologia Aplicada a la Pena. Anàlisi del Sistema de Penes i Mesures Alternatives. Efectivitat de les Sancions des de la Perspectiva de la Rehabilitació. Processos de Desistiment en Adults i Joves. Justícia Restaurativa i Desistiment. Règim Obert i Llibertat Condicional (2 tesis)
- 1381 - Sistemes Parlamentaris (2 tesis)
- 1363 - Dret de Societats i de Fundacions. Aspectes de Dret Material, de Dret Internacional Privat i de Dret Europeu (2 tesis)
- 1376 - L'Ordenació Jurídica de les Relacions Laborals Individuals i Col·lectives. Dret de la Protecció Social (2 tesis)
- 1366 - Dret Marítim. Fonts Normatives. Contractes Marítics. Interacció amb Altres Sectors (2 tesis)

En segon lloc, pel que fa a les tesis inscrites per línia de recerca [\[Evidència E.1.7\]](#), es pot observar novament una gran diversitat en les temàtiques. En les que hi ha més nombre d'inscrits, són les següents:

- Mecanismes reguladors del sistema internacional. Relacions internacionals i integració europea. Dret constitucional europeu. Anàlisi del desenvolupament del *Multilevel Constitutionalism* i *Multivevel Governance* (11 tesis inscrites)
- Dret de persona i família. La regulació a Catalunya del dret de la persona i de la família. Dret antidiscriminatori. Dret de família internacional. Dret d'estrangeria (9 tesis inscrites)
- L'ordenació jurídica de les relacions laborals individuals i col·lectives. Dret de la Protecció Social (8 tesis inscrites)
- Drets Fonamentals. Reconeixement, eficàcia i garantia. Drets fonamentals i noves tecnologies (7 tesis inscrites)
- Dret de societats i de fundacions. Aspectes de dret material, dret internacional privat i de dret europeu (7 tesis inscrites)
- La corrupció pública. Anàlisi jurídica i criminològica. Les noves formes de corrupció. Mecanismes de prevenció i sanció (5 tesis inscrites).

A banda de la diversificació temàtica, com ja s'ha dit, a la repetida Proposta de Modificació es va demanar la reducció i millor sistematització de les línies de recerca, reduïdes a 16 pel curs 20-21.

1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

En el programa de Doctorat en Dret, el control dels doctorands al llarg de la seva trajectòria es duu a terme a través del seguiment anual de la tesi. Així, cada curs acadèmic, la coordinació del doctorat fa pública una convocatòria de seguiment en què una comissió formada per tres doctors avalua el progrés del pla de recerca del doctorand, el desenvolupament del seu document d'activitats i l'informe del director de la tesi. Cada any s'habiliten tres comissions diferents, compostes per tres titulars i tres suplents que de mitjana jutja la feina d'uns 25-30 alumnes durant un temps aproximat de 20 minuts per alumne, on s'exposa la feina feta durant uns 10 minuts i es fan observacions, preguntes i repreguntes durant els 10 minuts restants. Els membres de la comissió disposen amb antelació dels informes de seguiment dels directors i dels propis informes elaborats pels alumnes sobre les seves activitats i progressos durant l'any transcorregut des de l'última prova de seguiment

El funcionament d'aquest mecanisme de supervisió dels doctorands és satisfactori. Gràcies a les reflexions elaborades en les reunions periòdiques de la Comissió Acadèmica del Doctorat, s'han pogut detectar aquells aspectes susceptibles de millora. Com també es comentarà en l'estàndard 3 d'aquest informe, aquestes millores en la gestió del procés de seguiment anual de les tesis es concentren principalment en la seva agilització i en el seu rigor, doncs es fa una valoració de cada seguiment en concret, que consta a les Actes de les reunions de la Comissió Acadèmica de 27 de setembre de 2016, 10 d'octubre del 2017, 25 de setembre de 2018 o 1 d'octubre de 2019, aquesta ja fora del període d'autoavaluació) [\[Evidència 1.5\]](#), així com la comunicació amb els directors/es sobre la implantació d'aquest mecanisme [\[Evidència 1.6\]](#). Tot plegat ha contribuït a consolidar la prova de seguiment com un sistema eficient i rellevant a l'hora de supervisar els alumnes de doctorat.

Cal ressaltar, així doncs, la utilitat del seguiment anual com a instrument de control del doctorand en l'elaboració de la seva tesi doctoral. A través dels documents esmentats que

l'alumne ha de presentar uns dies abans de la celebració de la prova es pot dur a terme una valoració fiable del seu ritme de treball, del seu compromís i dels objectius assolits. Així, per exemple, el pla de recerca ha d'incloure, com a mínim, la metodologia a utilitzar en el treball, els objectius a aconseguir i els mitjans i la planificació temporal per al seu compliment. Igualment, el document d'activitats ha de registrar les diferents activitats en què ha participat el doctorand. I finalment, l'informe del director de la tesi serveix per deixar constància del compliment per part de l'alumne de la pauta de reunions acordada amb el director i de la realització de les activitats de formació previstes pel curs acadèmic.

A més a més, una evidència de la transcendència d'aquest seguiment anual ho és el fet que l'avaluació positiva que s'hi obtingui és requisit indispensable perquè el doctorand pugui continuar en el programa de doctorat i matricular-se el curs següent. Es requereix, per consegüent, tant la compareixença a la prova com la seva superació. Està també prevista la possibilitat de que l'avaluació sigui positiva però amb observacions, principalment en els casos en que els informes dels directors manifesten alguns dubtes generalment perquè els doctorands no han evolucionat amb plena satisfacció durant l'any transcorregut des del seguiment anterior. El fet de no presentar-se a un seguiment anual sense cap justificació comporta la baixa definitiva del doctorand en el programa de doctorat. Si, en canvi, l'avaluació del seguiment anual és negativa, cal que el doctorand es torni a matricular del mateix seguiment no superat, realitzi un nou pla de recerca i es presenti a una nova avaluació d'aquest seguiment.

Per aquests motius, i prenent com a mostra les dades dels seguiments celebrats el setembre del 2017, el cert és que el percentatge d'assistència a la prova i d'avaluacions positives obtingudes és força elevat. Només cal veure com de 70 alumnes convocats a les proves de seguiment, 62 s'hi van presentar i només 8 van renunciar a fer-ho. A això cal afegir que d'aquests 62 doctorands presentats tots van superar favorablement la prova excepte una persona. A les proves de l'any 2018, de 73 convocats, es van presentar 65, dels quals van obtenir qualificació favorable 63 i desfavorable 2. A les xifres de no presentats no computem aquells que haurien de presentar-se a la prova, però han dipositat la tesi abans de la seva realització. Tanmateix, aquesta és una qüestió també rellevant pels indicadors de l'Estàndard 6, on es pot veure l'[\[Evidència 6.11\]](#)

Atenent finalment a la possibilitat de que hi hagi hagut alguna causa excepcional sobrevinguda, de manera puntual s'ha realitzat també una convocatòria de la prova en un dia posterior al de la convocatòria oficial. La finalitat d'aquesta opció és evitar que per raons greus i motivades els doctorands quedin exclosos per no poder-se presentar el dia fixat

Seguint amb l'aspecte de l'assistència a les proves de seguiment, i no obstant tot l'acabat d'exposar, el fet de comptar amb un nombre considerable de doctorands estrangers, va obligar a la Comissió Acadèmica del Doctorat a regular de forma clara i precisa les condicions en què es pot dur a terme la prova de seguiment. En aquest sentit, la Comissió va recalcar en el seu moment el caràcter essencialment presencial del programa de Doctorat, cosa que comporta, com a regla general, l'exigència de realitzar els seguiments en aquest format. Tanmateix, conscient dels inconvenients que en alguns casos això pot provocar, la Comissió va preveure, a la vegada, que prèvia petició motivada, es puguin autoritzar un màxim de dues proves per videoconferència (en les tesis a temps complet) i de tres (en les tesis a temps parcial). L'existència d'aquesta possibilitat facilita l'organització i la planificació dels doctorands. En els darrers seguiments efectuats, per exemple, aproximadament un 25% d'ells es va dur a terme de forma telemàtica.

Finalment, cal afegir que s'habilita una comissió específica per realitzar la prova de seguiment en anglès, doncs és un dels idiomes en que es pot escriure i defensar la tesis doctoral.

Autovaloració de l'assoliment de l'estàndard.

En relació als diferents subestàndards cal formular les següents consideracions:

Primer: el programa disposa de mecanismes molt adients per garantir l'adequació del perfil de l'alumnat i el seu nombre, per que el procés de selecció dels aspirants a matrícula ha equilibrat els criteris donant especial importància al Projecte investigador.

Tot l'alumnat té el perfil adient d'acord l'àmbit i característiques del programa. Tot i les diferències del perfils professionals d'alumnes que ingressen al PDD, tots reuneixen les característiques que es consideren adequades, entre d'altres raons, perquè per ser acceptats al Programa han de tenir el recolzament del professor que accepta la direcció de la seva tesis i aquest moment –pel compromís que suposa també pel/la Director/a-, és un moment adequat per comprovar les possibilitats d'èxit. L'aplicació del PDD ha permès també adequar la seva dedicació a les necessitats del compromís que requereix el Doctorat. Aquesta adequació té en compte que el programa proporciona competències en formació jurídica teòrica i domini de tècniques de recerca, comunes a les diferents procedències dels alumnes

Respecte al nombre d'alumnes, també s'han establert mecanismes per equilibrar l'oferta de places amb la seva demanda, sense perjudici d'una futura reflexió sobre la possibilitat d'incrementar la primera.

Segon. El sistema de supervisió mitjançant les proves de seguiment ha demostrat la seva eficàcia i ha estat sotmès a aclariments i concrecions que l'han millorat.

D'acord amb les dades de què es disposa, la Comissió Acadèmica del Programa valora que el contingut de l'Estàndard 1 es troba en ***progrés vers l'excel·lència.***

ESTANDARD 2. PERTINÈNCIA DE LA INFORMACIÓ PÚBLICA

La CAI i la CAP han reflexionat sobre el nivell d'assoliment d'aquest estàndard, relatiu a si la institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa de doctorat i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

L'estàndard general es desglossa en els subestàndards concrets següents:

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

Institucionalment, la UAB ha dissenyat, dins la seva estratègia de comunicació, l'existència d'una fitxa de titulació comuna per a tots els programes de doctorat de la universitat que recull la informació relativa a l'accés al programa, la seves característiques, organització i planificació i informació sobre la tesi doctoral. Aquesta informació és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web general de la UAB. La informació és exhaustiva i de fàcil accés per a tots els col·lectius.

La informació sobre tots els aspectes relacionats amb el programa de doctorat es realitza a través de diferents canals:

- a) El web de la UAB (enllaç pels doctorats a l'Escola de Doctorat)
- b) El web de la Facultat de Dret
- c) Pantalles i vitrines informatives en els vestíbuls d'entrada de la Facultat de Dret [Evidència 2.1].
- d) Una pàgina de la UAB a Facebook, a Twitter, a Instagram], a Linkedin i un canal a Youtube.
- e) Una pàgina de la Facultat de Dret a Twitter, i un canal a Youtube.

La informació publicada és veraç, completa, actualitzada i conté tots els requisits d'informació pública i d'indicadors recollits a les taules 1.1 i 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat d'AQU Catalunya. Es vetlla per l'ús no sexista del llenguatge a les diferents webs on es fa publicitat del nostre programa de Doctorat.

Quant als resultats assolits, la Universitat pública de forma centralitzada per a tots el programes de doctorat, tots els indicadors requerits. Durant el primer període d'elaboració dels informes de seguiment corresponents al curs acadèmic 2015/16, aquesta informació era d'accés restringit per al professorat, estudiants i personal d'administració i serveis. Actualment aquesta informació ja és oberta i universalment accessible. La gestió, actualització i manteniment del web de la UAB es fa centralitzadament des de l'Àrea de Comunicació i Promoció (ACP) de la UAB. És aquest portal web de la UAB l'espai en el qual es publica de forma centralitzada la informació de totes les titulacions de Grau, Màster i Doctorat que s'imparteixen en la universitat. L'accés al Programa de Doctorat en Dret a través del web de la universitat es fa seguint els següents passos: Link a la pàgina web del programa de Doctorat en Dret <https://www.uab.cat/web/estudiar/doctorat/ciencies-socials-i-juridiques-1345664818025.html>

Universitat Autònoma de Barcelona/estudiar/doctorat/ciencies-socials-i-juridiques/dret

Un cop s'accedeix a "Dret", es pot obtenir informació del programa de doctorat en català, castellà i anglès mitjançant la fitxa del programa. Aquesta pàgina explica l'organització del programa, on s'inclou la informació relacionada amb tota la informació pública de les característiques del Programa de Doctorat en Dret, el perfil d'ingrés dels doctorands, sortides professionals, el preu, la distinció en qualitat (Menció cap a l'Excel·lència), així com l'accés als estudis de doctorat, les línies de direcció, les activitats de formació, els processos de seguiment i admissió, i conté tota la informació necessària per formalitzar la matrícula per als doctorands de nou accés, i l'automatrícula per als estudiants de la resta de cursos del doctorat. Finalment, en la fitxa es descriu el document de compromís, el document d'activitats i el pla de recerca. Destacar la darrera pestanya de la fitxa de cada titulació, "Qualitat", on es mostren els principals indicadors relacionats amb la qualitat del programa de doctorat, els premis obtinguts pels directors de Tesi adscrits al programa, així com el procediment de queixes i reclamacions.

Quant a la informació relativa al professorat, la fitxa del programa informa de la relació dels investigadors implicats en el programa de doctorat així com els/les tutors/es i directors/es de tesi possibles. Link a la pàgina web on consten les línies de recerca i els directors/es i tutors/es:

<https://www.uab.cat/web/postgrau/doctorats/tots-els-doctorats/linies-i-direccio/linies-de-recerca-i-direccio-de-tesi/dret-1345467765171.html?param2=1345672100802>.

Cal destacar que aquest model de pàgina web canviarà properament i s'inclourà més informació per cada tutor/director, com el departament en el que està adscrit, la categoria professional, i un enllaç a la web del grau de Dret on ja figuren els CV dels professors i l'enllaç a la seva pàgina ORCID. Aquests canvis estan previstos en el llistat de millores de la taula final de l'Informe de seguiment (ISPD) que figura com a Evidència 3 a l'Estàndard 1. L'espai web del programa de doctorat de Dret en la web de la UAB també recull informació sobre les línies de recerca del programa: investigadors, projectes, publicacions, etc., que permeten a les persones interessades conèixer amb detall les activitats de les diferents línies i saber les persones amb qui poden contactar per tal d'avaluar la seva incorporació a una determinada línia de recerca. A més, es detallen els CV del professorat en les respectives webs dels tres departaments que s'integren a la Facultat de Dret: dret privat, dret públic i ciències històrico-jurídiques i de ciència política i dret públic. Tots aquests espais webs es troben enllaçats i coordinats i són coherents entre ells.

Adicionalment, la reforma que s'està duent a terme de la web institucionals de la UAB permetrà consultar la recerca de cadascun dels membres del programa.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.

Tota la informació esmentada a l'apartat anterior és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web general de doctorat de la UAB. Els informes de seguiment i d'acreditació, quan es generin, es fan públics als corresponents espais webs (seguiment / acreditació). D'altra banda, l'Escola de Doctorat publica informació actualitzada, agregada, accessible i exhaustiva sobre els resultats acadèmics i de satisfacció del programa de doctorat. Finalment, la institució publica i difon de manera exhaustiva la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes i els *informes de seguiment* que es fan públics als corresponents espais webs : <https://www.uab.cat/web/estudiar/qualitat-docent/seguiment-de-titulacions/informes-de-seguiment-uab-1345665542799.html>.

A més, la UAB disposa d'un espai públic web en el qual es publiquen els resultats acadèmics i de

satisfacció de tots els programes de doctorat. A més els estudiants poden fer palsees les seves queixes i reclamacions en seu electrònica.

2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca el programa de doctorat.

La UAB disposa d'un Sistema de Garantia Interna de la Qualitat que s'estructura en processos que regulen tots els aspectes de la pràctica docent i que és públic: des de la creació de noves titulacions, el seguiment i acreditació d'aquestes, els recursos humans i materials necessaris per al funcionament correcte de la tasca docent, l'avaluació i la formació continuada de professorat i personal d'administració, fins a la gestió de queixes, la satisfacció dels grups d'interès i la rendició de comptes a la societat.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat de la UAB és d'accés públic a l'espai de doctorat del web de la UAB. La informació disponible, tal i com requereixen les Directrius per al Seguiment dels Programes Oficials de Doctorat d'AQU Catalunya, la informació tant sobre els programes de doctorat com sobre el propi SGIQ de l'Escola de Doctorat, amb la descripció de l'òrgan responsable de la garantia interna de la qualitat de l'Escola, la política de qualitat, la gestió dels processos, els informes de seguiment i autoinformes d'acreditació, així com aquella informació de dades i indicadors de les titulacions, necessaris per a la presa de decisions dels responsables acadèmics de les titulacions i de la direcció i òrgans de govern és d'accés públic.

Autovaloració de l'estàndard: Aquest sistema de gestió de la qualitat s'ha dissenyat seguint les directrius del programa AUDIT i les recomanacions de les agències de qualitat AQUC, ANECA i ENQA, i el procés es revisa periòdicament en funció dels resultats obtinguts en cada curs acadèmic.

Respecte els diferents subestàndards, pot concloure's el següent:

Primer: S'ofereix informació actualitzada, exhaustiva i pertinent sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu. La informació és molt clara, llegible, agregada i accessible a tots els grups d'interès. El CV dels professors implicats en el Doctorat de Dret s'ha anat incorporant paulatinament a la web i ara ja es troben publicats tots. S'ha millorat molt en l'agilització del contacte amb els doctorands o persones interessades en el Doctorat de Dret de tal manera que es pot afirmar que ara és tot l'àgil que els doctorands demanen.

Segon: L'accés a la informació per als grups d'interès es fàcil i completa, i inclou els resultats acadèmics i de satisfacció del programa

Tercer: La UAB publica i difon la política de qualitat, que inclou els resultats dels seguiment i l'acreditació

Per tant, la Comissió Acadèmica considera que aquest estàndard s'assoleix en ***progrés vers l'excel·lència***.

ESTANDARD 3. EFICÀCIA DEL SISTEMA DE GARANTIA INTERNA DE QUALITAT (SGIQ)

La CAI i la CAP han reflexionat sobre el nivell d'assoliment de l'estàndard consistent en si la institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de forma eficient, la qualitat i la millora contínua del programa.

L'estàndard general es desglossa en els subestàndards següents:

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació.

A) Disseny i aprovació del programa

Tots els programes de doctorat de la UAB han estat dissenyats, aprovats i verificats positivament seguint:

- el procés estratègic Verificació de programes de doctorat del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats.
- la Guia per a l'elaboració i la verificació de les propostes de programes oficials de doctorat d'AQU.

Aquest procés s'ha aplicat al programa de doctorat que s'acredita i la implantació del procés es valora positivament ja que ha permès el disseny i l'aprovació de les titulacions sense cap anomalia, aconseguint la verificació favorable del programa. El procés ha funcionat bé.

Com a exemple del procés i òrgans que intervenen en l'aprovació del títol, es presenta l'evidència de l'informe favorable de la creació del Títol per part de la Comissió d'Estudis de Postgrau [\[Evidència 3.1.\]](#)

La universitat publica al web les memòries i les resolucions de verificació de tots els seus programes de doctorat. Com a evidència específica d'aquest programa del procés de verificació, s'adjunta la documentació d'aprovació de la UAB i l'Informe de seguiment 2017-2018 incorporats com a [Evidències 1.2](#) i [1.3](#) a l'Estàndard 1 d'aquest informe.

B) Seguiment del programa implantat

El seguiment dels programes de doctorat es duu a terme seguint:

- el procés clau Seguiment de programes de doctorat del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats.
- la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU

Prèviament al present procés d'acreditació, el programa de doctorat va elaborar un informe de seguiment fins al curs acadèmic 2015/16, per al qual, la coordinació del programa va analitzar els indicadors disponibles i el resultat de les reunions de coordinació docent. Els informes de seguiment s'aproven per la Junta Permanent de l'Escola de Doctorat [\[Evidència 3.2.\]](#)

Un cop elaborats i aprovats els informes de seguiment es publiquen al web de la universitat.

El programa valora positivament el procés de seguiment perquè va permetre l'anàlisi i la revisió de la implantació, desenvolupament i resultats del mateix, i també va possibilitar la detecció d'aspectes a millorar i la introducció de millores. En conseqüència, s'assoleix i en progrés per l'excel·lència.

Les possibles modificacions són fruit de l'anàlisi i revisió derivades del procés de seguiment d'acord amb:

- el procés clau Modificació de programes de doctorat del SGIQ
- i els Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els programes de doctorat d'AQU

Com a exemples de modificacions en el Programa de Doctorat fruit del treball continu de la comissió, es pot consultar el document on es van proposar aquestes modificacions [\[Evidència 1.4\]](#). De fet, les reunions normalment mensuals de la CAP serveixen per a analitzar i reflexionar sobre el Programa de manera tal que es fa un seguiment molt minuciós per resoldre les possibles incoherències que hi pugui haver.

C) Acreditació del programa

Els primers programes de doctorat que es van sotmetre al procés d'acreditació, ho van fer l'any 2018. Durant el 2017, es va elaborar el procés estratègic d'acreditació de programes de doctorat i es va incorporar al SGIQ de l'Escola de Doctorat.

El procés d'acreditació es duu a terme seguint:

- el procés estratègic "PE6-Acreditació dels programes de doctorat" del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats.
- la Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat d'AQU

El procés de seguiment de programes de doctorat previ a l'acreditació, ha facilitat la recollida d'informació, valoracions i millores necessària per a l'elaboració del present autoinforme d'acreditació. L'elaboració de l'autoinforme està detallat a l'apartat 2 d'aquest document.

El programa valora positivament la implantació d'aquest procés perquè, d'una manera més àmplia i detallada que el procés de seguiment, ha permès l'anàlisi detallada dels indicadors, desenvolupament i resultats disponibles de les titulacions permetent adonar-se aquells aspectes que es troben en procés de millora i de disfuncions que són susceptibles de millora detectades en el procés d'acreditació. Per tant, s'assoleix en progressió vers l'excel·lència.

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient del programa de doctorat.

El SGIQ de la UAB contempla la recollida de forma centralitzada de tot un conjunt d'indicadors d'accés, matrícula, professorat, resultats, inserció laboral i la seva evolució, rellevants per a la gestió, el seguiment i la futura acreditació dels programes. Es recullen els indicadors indicats a la taula 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat d'AQU. El SGIQ garanteix la recollida de la informació mitjançant els diferents processos que el componen.

Des del segon semestre de 2017 els indicadors són universalment accessibles. Mitjançant la base de dades DATA, accessible via la intranet de la UAB, també es publiquen altres indicadors complementaris, consultables per les coordinacions dels programes.

Quant a la recollida de la satisfacció dels grups d'interès, s'ha elaborat el procés de suport de satisfacció dels grups d'interès i s'ha incorporat al SGIQ de l'Escola de Doctorat.

En finalitzar el curs acadèmic 2016/17 es van programar les enquestes de satisfacció dels/de les doctors/es i dels/de les tutors/es.

L'anàlisi d'aquest conjunt d'indicadors i dels resultats de la satisfacció dels col·lectius (enquestes i reunions amb estudiants i professorat) aporta la informació necessària per a la gestió dels programes i per als processos de seguiment i acreditació.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat disposa del procés estratègic Definició, desplegament i seguiment del SGIQ que recull la sistemàtica de revisió amb els seus responsables i, si escau, actualització del SGIQ.

Durant l'últim trimestre de 2017 es va elaborar el primer informe de revisió del SGIQ (processos implantats amb anterioritat al 2016).

El SGIQ de l'Escola de Doctorat té plenament implantats els processos:

- Definició de la política i objectius de qualitat
- Definició, desplegament i seguiment del SGIQ
- Verificació de programes de doctorat
- Seguiment de programes de doctorat (2016)
- Acreditació de programes de doctorat (2017)
- Modificació de programes de doctorat
- Accés al programa de doctorat
- Expedient i matriculació
- Dipòsit de tesis
- Expedició de títols i certificats.
- Satisfacció dels grups d'interès (2018)

S'adjunta com evidència el pla de millora [[Evidència 3.3](#)] que garanteix la traçabilitat i actualització de les propostes de millora tenint en compte:

- les propostes de millora de l'informe de seguiment anterior
- les recomanacions de possibles informes d'AQU.
- les propostes de millora detectades en el procés d'acreditació

Desenvolupament normatiu a les normes internes del Programa

A més de les intervencions anteriors, durant el període avaluat, la CAP s'ha trobat amb la necessitat d'aclarir i/o desenvolupar aspectes de la normativa general aplicable. Així s'ha arribat

a l'elaboració d'un seguit de normes internes del Programa per exemple, sobre proves de seguiment, convalidació d'activitats i d'altres qüestions que figuren a les Actes de la CAP i s'aporten sistematitzades com a [\[Evidència 3.4\]](#). Específicament, s'aporta com a [\[Evidència E.3.5\]](#) l'aclariment sobre les tesis per compendi.

Auto-valoració de l'assoliment de l'estàndard:

En relació als diferents subestàndards, es considera el següent:

Primer: El SGIC disposa de processos implementats que faciliten de forma òptima el disseny i l'aprovació dels programes, com també el seu seguiment i la seva acreditació, amb implicació de tots els grups d'interès

Segon: el SGIC disposa d'un procés implementat que gestiona de forma òptima la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació completa sobre la seva evolució temporal

Tercer. El SGIC disposa d'un procés implementat que obliga la institució a revisar de forma periòdica i completa l'adequació del mateix SGIQ. La revisió es concreta en 1) un informe que recull la reflexió sobre el funcionament del SGIQ i que permet fer un seguiment dels canvis realitzats, i 2) Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada i s'estructuren en plans de millora que recullen tots els elements necessaris per a un seguiment òptim i periòdic de la seva implantació.

Per les raons anteriors, la Comissió Acadèmica considera que aquest estàndard s'assoleix ***en progrés vers l'excel·lència***

ESTANDARD 4: ADEQUACIÓ DEL PROFESSORAT

La CAI i la CAP han reflexionat sobre si el professorat és suficient i adequat, d'acord amb les característiques del programa de doctorat, l'àmbit científic i el nombre d'estudiants.

L'estàndard general es desglossa en els subestàndards següents:

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada

El professorat que participa al Doctorat en Dret de la UAB acredita una activitat de recerca àmplia i diversa que s'estructura a partir de diversos elements:

A) *La participació en Grups de Recerca*

Tal com es detalla a l'Annex de Professorat [[Evidència 4.1](#)], la majoria del professorat d'aquesta titulació participa en una desena de Grups de Recerca Consolidats reconeguts per l'AGAUR, sobre temàtiques tan diverses com els drets laborals, la perspectiva de gènere a l'ordenament jurídic, el dret civil català, l'organització federal i autonòmica dels estats, el dret penal, el dret de la Unió Europea, els drets fonamentals, el dret animal, el dret i la tecnologia o la reinserció. A més, el 80% d'aquests Grups de Recerca Consolidats estan Coordinats per professors o professores del Doctorat en Dret.

B) *L'obtenció de projectes de recerca en el marc de convocatòries competitives, tan d'àmbit nacional com internacional*

El professorat adscrit al programa ha participat i participa en quasi un trentena de projectes de recerca finançats en el marc de convocatòries competitives d'àmbit estatal i internacional. Si ens fixem en els darrers dos anys (2018 i 2019) el 71,3 % del Professorat del programa ha participat en algun projecte de recerca competitiu [[Evidència 4.6](#)], un percentatge que s'incrementa fins al 81,8 % si es té present exclusivament el Professorat que ha completat la direcció de Tesis Doctorals [[Evidència 4.7](#)]

A desembre de 2019 es troben vigents 18 projectes de recerca competitiu (podeu veure el llistat a l'[Evidència E 4.8](#)). Les dades completes d'aquests projectes (entitat finançadora, referència oficial, durada, finançament concedit i personal investigador), i també d'altres que ja no estan vigents però que ho han estat dins els darrers 5 anys, figuren a l'Annex de Professorat [[Evidència 4.1](#)], dins la línia o línies de recerca a la que es vinculen. Convé destacar que en la majoria d'aquests projectes de recerca l'investigador/a principal es un/a professor/a del programa, i també que a la pràctica totalitat de les línies de recerca que conformen l'actual programa existeix un projecte de recerca competitiu vigent; una circumstància que considerem molt rellevant tenint present el seu elevat nombre (16) i diversitat.

C) *Les publicacions*

L'activitat de recerca desenvolupada en el marc d'aquests projectes o fora d'ells ha donat lloc a un ampli ventall de publicacions en formats diversos (monografies, capítols de llibre i articles de revista), moltes de les quals constitueixen obres de referència en la seva disciplina.

Seguint les directrius establertes, a l'Annex de Professorat [\[Evidència 4.1\]](#) es detallen les 25 contribucions científiques més rellevants i representatives de les diferents línies de recerca durant els darrers 5 anys, tot i que el total de publicacions és molt superior.

D) Els sexennis reconeguts

Tal com posen de manifest la Taula sobre professorat amb informació relativa a sexennis [\[Evidència 4.2\]](#), a desembre de 2019 el 68,8 % del professorat del programa de Doctorat disposa d'un tram viu de recerca, i si ens fixem exclusivament en els 22 Directors/es de Tesis doctorals defensades fins ara en el marc del Programa el percentatge s'eleva fins al 76,2 % [\[Evidència 4.5\]](#). Els quadres que figuren a l'Annex de Professorat [\[Evidència E 4.1\]](#) també posa de manifest que la major part d'aquest professorat té reconeguts dos o més trams.

4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.

Actualment el programa de Doctorat en Dret de la UAB compta amb un vuitantena de professors i professores que garanteixen l'adequada atenció de les peticions de direcció que es puguin formular cada curs acadèmic en qualsevol de les seves 16 línies de recerca.

Des de la posada en funcionament del Doctorat en Dret, el curs 2014/2015, el professorat del programa ha demostrat sobradament que es troba capacitat per a desenvolupar les seves funcions. Ho certifiquen 27 Tesis doctorals que, segons la informació que es detalla a l'Estàndard 6, s'han defensat amb èxit fins a desembre de 2019, que han implicat un total de 22 directors/es. Tot i que ja s'ha apuntat a l'epígraf interior, convé destacar que el 76,2 % d'aquests directors/es disposen d'un tram viu de recerca a desembre de 2019 [\[Evidència 4.5\]](#) i que el 81,8 % ha participat en algun projecte de recerca competitiu durant els 2018 i/o 2019 [\[Evidència 4.7\]](#).

Moltes d'aquestes tesis han generat contribucions científiques rellevants en forma de publicacions, com a monografies, articles de revista i/o capítols de llibre. A l'Annex de Professorat [\[Evidència 4.1\]](#) figura una selecció de les 10 tesis doctorals més rellevants pel què fa als resultats científics derivats.

Interessa destacar, finalment, que la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial Decret 861/2010, de 2 de juliol, estableix al seu article 355 una regla directament encaminada a assegurar que el professorat que assumeix la direcció de tesis doctorals pugui mantenir el nivell de dedicació que requereix aquesta tasca, assenyalant que *"Un mateix director pot dirigir, com a màxim, cinc tesis doctorals simultàniament"*, exigència que compleix el Professorat del Doctorat en Dret.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis i la tutorització dels estudiants.

Un aspecte essencial per a fomentar la direcció de tesis és garantir que aquesta tasca sigui reconeguda i valorada; una garantia que ofereix la normativa de la UAB.

L'aprovació del **Model de Dedicació Acadèmica del Professorat de la UAB**, per acord del Consell de Govern el 13 de desembre de 2017, suposà una millora significativa del sistema de còmput i reconeixement de les tasques de direcció, perquè va atorgar un reconeixement equivalent a 100 hores per tesis dirigida, que es poden repartir (25 h. el curs que s'iniciï l'any següent a la superació del primer seguiment de tesi, 25h. el curs e s'iniciï l'any següent a la superació del

segon seguiment de tesi i 50 h. 25h. el curs que s'iniciï l'any següent a la lectura de la tesi) o acumular per gaudir en la seva totalitat el curs que s'iniciï l'any següent al de la lectura de la tesi.

Pel què fa a la tutorització dels estudiants, la Unitat de Formació i Innovació Docent de l'Oficina de Qualitat Docent ofereix, des del 2016-2017, el curs [La supervisió de la tesi doctoral. Com prevenir i encarar problemes i incidents](#) dirigit als docents dels programes de doctorat que vulguin millorar el procés de tutorització de la tesi. La satisfacció mitjana global dels assistents durant les 3 edicions del curs és d'un 8,8 sobre 10.

D'altra banda, convé destacar que des del programa de Doctorat en Dret s'han desenvolupat, tant en el moment de la seva posada en funcionament com durant aquests darrers cursos acadèmics, diverses actuacions per tal que tot el professorat que hi participa tingui coneixement de les exigències que imposa el RD 99/2011, de la forma com s'ha implementat a la UAB i, en particular, del que suposa la direcció d'un Tesi doctoral en aquest nou context. Concretament s'ha articulat un **sistema àgil i descentralitzat de resolució de consultes** (plantejament directe per mitjà de correu electrònic a la Coordinació i/o al representant que cada Departament té a la Comissió d'Estudis i resolució durant les 24 hores posteriors). L'èxit d'aquestes actuacions (evidenciada en el primer cas pel nivell de participació i en el segon pel nombre de consultes gestionades) posa de manifest que són absolutament essencials per a fomentar la direcció de tesis.

També s'ha organitzat una trobada de debat amb els directors/es i tutors/es per valorar les dificultats i grau d'implantació del Programa, resolució de dubtes, formulació de propostes de millora, etc. l'acta de la qual s'aporta com evidència [[Evidència 4.3](#)]

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

Les característiques de les temàtiques que integren la majoria de línies de recerca del programa de Doctorat en Dret es vinculen directament a l'ordenament jurídic intern espanyol i per aquest motiu no resulta pertinent la participació amb caràcter general de professorat estranger a les comissions de seguiment que es duen a terme anualment.

On sí hi ha presència habitual de professorat estranger és als tribunals de tesi, sempre que la temàtica concreta ho requereix, tot i la dificultat que implica els limitats recursos econòmics de què es disposa per a l'organització d'aquests tribunals. Tal com es pot observar en el quadre resum que es facilita com a [[Evidència 4.4](#)], en 6 dels 27 Tribunals conformats per a valorar les Tesis defensades fins a desembre de 2019 hi ha participat algun/a professor/a d'universitats estrangeres, que corresponen a països diversos (Itàlia, França, Alemanya, Portugal, Turquia i Polònia).

Al marge dels dos elements comentats, considerem que a dia d'avui la internacionalització del Doctorat en Dret és indiscutible i es posa de manifest en molts altres elements que es recullen en aquest Informe, com la procedència d'una part significativa dels/les alumnes, els lligams internacionals que mantenen molts dels grups de recerca, l'obtenció de projectes de recerca finançats en convocatòries d'àmbit internacional, l'important nombre de publicacions en llengües estrangeres i per editorials d'altres països, etc.

Autovaloració de l'assoliment de l'estàndard.

La informació facilitada en relació a aquest estàndard posa de manifest, respecte els corresponents subestàndards:

Primer. Que més de tres quartes parts del professorat del programa que ha dirigit tesis doctorals disposa d'una **activitat de recerca** acreditada, com demostra –particularment- el fet que el 76,2 % tingui un tram viu de recerca, i també que el 81,8 % hagi participat en algun projecte de recerca competitiu durant els anys 2018 i/o 2019 o la diversitat i qualitat de les publicacions que deriven d'aquesta activitat de recerca.

Segon. Que el **professorat** és molt adient, tan pel seu nombre (actualment el conformen vuitanta professors/es), com per la seva distribució equilibrada entre les diferents línies de recerca i la seva capacitat per assumir amb èxit la direcció de tesis doctorals.

Terçer. Que el programa de doctorat i la UAB disposen de mecanismes clars i molt adients de reconeixement de les **tasques de direcció i tutorització** (Model de Dedicació Acadèmica del Professorat de la UAB 2017), i també per a la millora de la informació i la formació en relació a aquestes tasques (cursos de formació de la Unitat de Formació i Innovació Docent de la UAB, sessions informatives específiques en el marc del programa, sistemes àgils de resolució de consultes, etc.).

Quart. Que, tenint present la marcada vinculació de la majoria de línies de recerca del Doctorat en Dret a l'ordenament jurídic intern, hi ha una significativa **participació de professorat estranger** en els tribunals de tesis doctorals, que constitueix una mostra més de la marcada internacionalització del programa en el seu conjunt.

Per tot plegat la Comissió Acadèmica valora que l'estàndard s'assoleix **en progrés vers l'excel·lència**.

ESTANDARD 5: EFICÀCIA DELS SISTEMES DE SUPORT A L'APRENTATGE

L'objecte del present estàndard reflexiona sobre els recursos materials i serveis necessaris per al desenvolupament de les activitats previstes en el programa de doctorat i per a la formació del doctorand són suficients i adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa.

Aquest estàndard es desglossa en els subestàndards següents:

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

La investigació en l'àmbit jurídic utilitza com a eina bàsica les biblioteques i tots els seus recursos (bases de dades etc.). Els recursos són, en general, suficients, tot i que el pressupost disponible de la Biblioteca és escàs, de manera que l'actualització bibliogràfica de les diferents línies es realitza, bàsicament, mitjançant els projectes d'investigació i l'esforç pressupostari de les respectives unitats.

Els espais disponibles per doctorands que fan estada de recerca a la UAB són els destinats per la biblioteca de Ciències Socials i els que poden proporcionar els Departaments. També, i en relació a la Facultat de Dret, cal considerar els [serveis genèrics](#) que ofereix: d'atenció, documentació, de gestió acadèmica i econòmica, d'aules informàtiques i serveis de reprografia. Aquests espais que es consideren suficients i adequats per aquesta funció.

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

Dintre d'aquest apartat és necessari l'anàlisi del procés a través de tres moments seqüencials: a) la promoció, acollida i orientació del i de la estudiant, b) el procés formatiu que es porta a terme i c) la ocupabilitat i inserció laboral.

a) *Promoció, acollida i orientació.*

En primer lloc dintre de la *promoció, acollida i orientació* del i de la estudiant La UAB posa a disposició de l'alumnat de doctorat el [Pla d'Acció Tutorial de la UAB](#) que contempla tant les accions de **promoció, orientació i transició a la universitat, com les accions d'acollida, assessorament i suport** als estudiants en els diferents aspectes del seu aprenentatge i desenvolupament professionals.

En relació a la **promoció**, la UAB participa al [Saló Futura](#) que està dirigit a l'orientació i informació pels estudiants de grau en relació a la continuació dels seus estudis. En aquesta fira es fa difusió del doctorat amb un díptic informatiu. A més, la UAB participa en diferents [fires internacionals](#) dirigides principalment a la difusió dels estudis de màster i doctorat.

Com a *accions d'acollida, orientació i formatives* organitzades per *L'Escola de Doctorat*, aquesta organitza cada curs acadèmic una **sessió de benvinguda** adreçada als alumnes de nou ingrés. En aquesta sessió i mitjançant la conferència que s'imparteix, es fa especial èmfasi en la importància de l'ètica en la investigació tal i com queda recollit en el [Codi de Bones Pràctiques](#) de l'Escola de Doctorat. També s'informa d'altres aspectes d'interès per als doctorands, com són les plataformes informàtiques d'informació i gestió acadèmica (ús de la plataforma SIGMA).

El web de l'Escola de Doctorat recull tota aquella **informació general o específica** relacionada amb els programes de doctorat que és útil per a tots els agents implicats: doctorands, directors, tutors, investigadors, personal de suport als programes, agents externs, etc. En aquesta hi ha diferents eines de suport per complementar la informació o resoldre dubtes:

1. Adreces de correu per a consultes generals o específiques: escola.doctorat@uab.cat, ed.titols@uab.cat, ed.admissions@uab.cat, ed.mobilitat@uab.cat i ed.comissions@uab.cat.
2. Vídeos sobre els diferents processos. Per exemple, s'inclouen enllaços a vídeos tutorialis sobre com fer la matrícula online, com fer el dipòsit de la Tesi o como dipositar la tesi a la base de dades TESEO.
3. Apartat de preguntes freqüents. Es van incorporant en aquelles pàgines que generen més consultes. Per exemple, a la pàgina Dipòsit de Tesis es poden consultar les corresponents preguntes més freqüents.

A més, l'Escola de Doctorat també ofereix atenció presencial o telefònica per a consultes (contactes i horaris de l'Escola de Doctorat). Aquest servei permet realitzar tràmits de forma presencial relacionats amb els diferents processos administratius com l'accés, la matrícula, el dipòsit de la tesi o la sol·licitud de títols o certificats. Per tal de garantir la màxima agilitat en l'atenció, hi ha implantat un sistema de sol·licitud de cita prèvia. Per poder donar una resposta adequada a la demanda en aquells moments del curs acadèmic en què hi ha una major afluència de sol·licituds, es realitza un seguiment del grau d'ocupació de les cites i, en la mesura del possible, s'amplia l'oferta. Es recomana utilitzar l'atenció telefònica en aquells casos en què no ha estat possible resoldre una determinada situació per les vies anteriors. A més, tots els alumnes disposen d'una adreça de correu electrònic institucional de la UAB que, juntament amb la direcció personal o telèfon que poden informar en el moment de l'admissió, constitueix la forma de comunicació individual als alumnes que utilitza, si és el cas, l'Escola de Doctorat.

L'Escola també compta a través del Campus Virtual de la UAB amb una aula Moodle de l'Espai de Comunicació Escola de Doctorat que permet publicar avisos, notícies, inscripcions a activitats formatives transversals i generació de certificats d'assistència o informacions que poden ser d'utilitat. El Campus Virtual esdevé un instrument multifuncional com a eina d'informació i orientació i com un context de desenvolupament de tasques de docents i educatives, pròpies del següent apartat. No podem ignorar que l'espai virtual que suposa l'aula Moodle no és només un àmbit d'informació i comunicació bidireccional -docent/alumnat- sinó també de participació i comunicació interpersonal més ampli. Es així recurs d'aprenentatge a través de materials didàctics diversos que motiven i guien l'aprenentatge. L'accés requereix estar matriculat en un programa de doctorat.

b) Durant el procés formatiu

En segon lloc, durant el seu procés formatiu l'estudiant compta amb el suport de l'Escola de Doctorat que gestiona els estudis de més de 4.600 alumnes organitzats en 68 programes de doctorat (curs 2018-2019). La memòria anual que publica l'Escola de Doctorat recull de forma detallada les activitats acadèmiques i administratives del centre.

El programa d'activitats formatives transversals impulsat per l'Escola de Doctorat té com a finalitat *promoure l'adquisició de competències transversals durant l'etapa formativa del doctorat*. Aquest programa formatiu va dirigit a l'adquisició de competències associades al desenvolupament de la tesi doctoral i el futur professional. En l'organització dels cursos participen el Servei de Biblioteques, el Servei de Llengües, al Parc de Recerca i el Servei d'Ocupabilitat.

Algunes d'aquestes activitats formatives es van començar a oferir a partir del curs 2015-2016 però és a partir del curs 2017-2018 quan s'inicia la creació d'un programa formatiu global en col·laboració amb l'Oficina de Projectes Estratègics. A continuació, s'indiquen algunes de les accions formatives directament relacionades amb el futur professional (s'indiquen les inscripcions al curs 2017-2018):

- *Propietat intel·lectual de base tecnològica: Un enfocament pràctic sobre l'ús de patents, el know-how i els models d'utilitat (118 inscrits)*
- *Introducció a l'emprenedoria per a doctorands (70 inscrits)*
- *Fundamentals of public speaking (22 inscrits)*
- *Eines 2.0 per a comunicar la recerca (243 inscrits)*
- *Sessió formativa específica: l després del doctorat, què? (81 inscrits)*

Aquesta última sessió va dirigida als doctorands que estan finalitzant la tesi doctoral. La sessió pretén oferir una visió àmplia de les possibilitats que hi ha després del doctorat dins o fora de l'àmbit acadèmic / universitari. L'acte compta amb la presència de doctors i ocupadors que, a través d'experiències personals, ofereixen una visió àmplia de possibilitats en el futur professional.

També s'ofereixen sessions de formació en aspectes administratius del doctorat organitzades per la Unitat Tècnica de l'Escola de Doctorat. En concret, en aquestes sessions s'expliquen els processos administratius del doctorat, especialment els que es gestionen virtualment. S'organitzen a petició dels programes de doctorat i van dirigides als doctorands i directors i tutors de tesi.

Com a última activitat del Doctorat, l'Escola organitza dues vegades cada curs acadèmic la cerimònia de lliurament de títols de doctor/a i de premis extraordinaris de doctorat. Amb aquest acte la UAB reconeix l'esforç i la dedicació dels joves investigadors i la seva aportació a la generació de coneixement.

En aquest punt cal advertir que les activitats formatives organitzades pel Programa de Doctorat es recullen a l'Estàndard 6 d'aquest informe.

Especial menció requereix, dintre del procés formatiu a l'apartat de *beques, ajuts, mobilitat i ocupabilitat*

Des del web de l'Escola de Doctorat es pot accedir al cercador d'Ajuts, Beques i Convocatòries on es poden consultar les convocatòries de beques, ajuts i premis corresponents als estudis de doctorat. La informació específica respecte al nombre i tipus de beca està recollida en les memòries anuals que publica l'Escola de Doctorat (per exemple, memòria de l'any 2017, pàg. 9-10). Les diferents convocatòries de beques i contractes poden implicar la gratuïtat o reducció del cost de la matrícula. Per tal de facilitar la informació en relació a les condicions, documentació acreditativa i específica, al web de l'Escola de Doctorat, hi ha publicat un document resum amb la informació per a les diferents situacions de gratuïtat total o parcial.

Afavorir la *mobilitat* en els estudis de doctorat és una prioritat de l'Escola de Doctorat en el context d'incrementar la internacionalització dels programes i l'adquisició de competències transversals. En aquest marc, els fons de finançament són diversos, per exemple, algunes beques o contractes de doctorat incorporen finançament per realitzar estades en un centre o institució.

Dins de *les accions específiques de mobilitat* de doctorat hi ha dos programes específics a nivell europeu: Erasmus Estudis dirigit a fer una estada vinculada al projecte de la tesi doctoral en una universitat o centre de recerca i Erasmus Pràctiques dirigit a fer una estada en pràctiques en

empreses o institucions. Realitzar una mobilitat internacional és un dels requisits per optar a la Menció Doctor Internacional, per això des de la UAB s'intenta facilitar la mobilitat amb accions com les convocatòries dels programes Erasmus.

Per als *estudiants estrangers*, el Servei de Suport Internacional (ISS) proporciona tota la informació necessària per incorporar-se a la UAB. Els estudiants poden resoldre qualsevol dubte sobre la vida acadèmica, aconseguir la targeta d'estudiant de la UAB, conèixer les activitats que es duen a terme al campus, informar-se sobre les beques disponibles, rebre atenció personalitzada per trobar allotjament, preguntar sobre els serveis de la universitat i informar-se dels cursos d'idiomes.

c) Ocupabilitat i inserció laboral

En tercer lloc, *en relació a la ocupabilitat i inserció laboral* dels estudiants i de les estudiants, la UAB disposa d'un Servei d'Ocupabilitat que es defineix com un servei general de suport a la comunitat universitària per gestionar els processos que facilitin el desenvolupament professional de l'alumnat, i les persones titulades de la UAB, d'acord amb els estudis cursats. El Servei d'Ocupabilitat s'estructura en 4 àmbits:

- Orientació professional i eines i recursos
- Pràctiques extracurriculars
- Mobilitat professional internacional.
- Generació d'idees UAB-Emprèn.

Participació dels estudiants de Doctorat (curs 2017-2018) en les activitats del Servei:

- Participació en sessions de formació en grup: 101 persones
- Assessorament en sessions individuals: 10 persones

El programa de Doctorats Industrials, promogut per la Generalitat de Catalunya, fomenta el *desenvolupament de projectes d'investigació estratègics dins d'una empresa*, on el / la doctorand / a desenvoluparà la seva formació investigadora en col·laboració amb la universitat. Així mateix, aquests projectes han de ser objecte d'una tesi doctoral i permeten obtenir la *Menció de Doctor Industrial*.

En el marc de la *internacionalització dels programes de doctorat*, l'Oficina de Projectes Internacionals (OPI) organitza jornades informatives dirigides a investigadors en què s'informa de les característiques de la convocatòria, la presentació de les sol·licituds i l'execució de projectes *European Joint Doctorate* (dins de la convocatòria europea Innovative Training Network de les Accions Marie S. Curie de l'Horitzó 2020).

A l'hora de valorar aquest estàndard una de les eines d'interès per mesurar la seva eficàcia és el grau de satisfacció dels doctorands amb el programa i les dades d'inserció laboral. Aquestes dades estan disponibles en SIQ i que cal posar de relleu.

Tenint present les anteriors consideracions i les dades que s'aporten com a evidències i a la fi d'avaluar la suficiència i adequació dels recursos i serveis del programa s'ha de considerar els següents aspectes:

1º. Grau de satisfacció dels doctorands i doctorandes. En relació a la qualitat dels recursos materials i dels serveis s'observa una elevat grau de satisfacció dels doctorands i doctorandes. La seva valoració es superior a 7 de manera continuada en el temps segons constaten les enquestes referenciades. Corroborà la satisfacció manifestada en una elevada taxa d'intenció de repetir els estudis per sobre del 80% (enquestes SIQ).

També en [l'enquesta de satisfacció de doctors i doctores de ciències socials i jurídiques 18/19](#) es posa en evidència un elevat grau de satisfacció amb diversos aspectes: amb el director o directora (ja sigui en la fixació d'objectius, en la freqüència de reunions, en el coneixement del tema, o en la bona direcció Q14), en els recursos disposats pel desenvolupament de la tesi (destacant l'accés a les fonts i l'accés a les infraestructures Q16), en la satisfacció amb el programa de doctorat (Q18). Aquesta percepció porta a que l'alumnat triaria la mateixa Universitat per cursa els seus estudis en un 83% (Q20).

2º. El [grau de satisfacció dels directors i les directores de tesis](#) s'evidencia sobre la base de que persisteix en la voluntat de dirigir altres tesis (Q4 83,76%), de que avalua positivament el desenvolupament de la tesi doctoral que dirigeix, i de la formació del o de la doctoranda (Q5 es puntuava de 2,89 a 3,74, sobre la base de 4). En aquest sentit també es valora positivament els aspectes de la gestió de la tesi doctoral (Q6 entre 2,45 a 3,10 sobre 4). La Comissió Acadèmica del programa ha realitzat també un sondeig propi entre els directors i directores per ampliar la participació que ha estat vora el 45% i ha reflectit una puntuació de 4.7 sobre 5 [\[Evidència 5.1\]](#)

Autovaloració de l'assoliment de l'estàndard 5.

En relació als diferents subestàndars pot concloure's el següent:

Primer: Tenint en compte les dificultats pressupostàries que han patit les Universitats en els últims anys, es pot concloure que l'esforç realitzat per la UAB per proporcionar suport a l'aprenentatge dels seus doctorats és molt notable i avui els alumnes compten amb mitjans molt adequats per desenvolupar la seva feina

Segon: respecte els serveis a l'abast de l'alumnat, s'ofereix un suport molt adequat al procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral, com demostren les valoracions positives tant d'alumnes com de professorat.

És per tot això que la Comissió Acadèmica conclou que aquest estàndard s'assoleix ***en progrés vers l'excel·lència***

ESTANDARD 6. QUALITAT DELS RESULTATS.

A l'estàndard 6 es valora si les tesis doctorals, les activitats formatives i l'avaluació són coherents amb el perfil de formació. Els resultats quantitatius dels indicadors acadèmics i d'inserció laboral són adequats.

Aquest estàndard general es desglossa en els subestàndards següents:

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.

Els estudis de dret, i les tesis doctorals en dret tenen una llarga i solida tradició. Històricament en la via d'accés a la carrera acadèmica el primer pas havia sigut la tesi doctoral i el nivell general era força alt. Comparat amb altres països, per exemple Alemanya on tradicionalment han anat formant-se molts dels nostres doctors i professors, el nivell d'exigència de tesis doctoral era molt més alt a Espanya. El model actual opta per un tipus de tesis diferent, més proper per exemple al model germànic de *Dissertation* al que es feia esment.

En conseqüència, l'anàlisi del nou model ha de partir d'aquest canvi de paradigma. D'entrada el model que s'implementa és diferent al que havia existit durant dècades. Diferent en quant a l'objecte, al resultat final, però també en relació al subjecte, el doctorand.

Dintre d'aquest subestàndard 6.1, inclourem els següents apartats:

6.1.1: Activitats formatives, diferenciades entre: a) obligatòries i b) optatives

6.1.2: Tesis doctorals generades el marc del programa i tesis que es troben en procés avançat d'elaboració i de propera lectura

6.1.1. Activitats formatives

Entenem que el perfil tant divers dels doctorands inscrits al nostre programa ens obliga a establir unes activitats de formació que ells puguin adaptar a les seves circumstàncies i al seu objecte concret de tesis. Correspon al director/a de la tesis valorar en cada cas si les activitats són les correctes.

Des del punt de vista de la seva organització, de les activitats que es ressenyaran més avall (agrupades segons el seu caràcter obligatori o optatiu), cal destacar especialment les organitzades per la Comissió Acadèmica del Programa que s'enumeren a continuació. A més, hi ha activitats formatives que donen suport a l'aprenentatge investigador sobre les quals la coordinació del programa informa puntual i personalment a tots els matriculats sobre totes aquelles activitats departamentals (seminaris interns, conferències) que poden ser d'interès per a la formació investigadora. Aquestes activitats, en la mesura del possible, són en ocasions cofinançades pel programa de Doctorat en Dret. També, com es veurà a continuació, s'ha ampliat el ventall d'activitats formatives avaluable, admetent la participació en activitats (seminaris, conferències, etc.) organitzades fora de la UAB pels directors de tesis, siguin d'aquesta Universitat o d'una altra.

D'aquelles activitats organitzades per la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat en Dret, i que es troben llistades a les evidències corresponents a l'estàndard 6, en destaquem:

- a) Cada curs acadèmic, organització i impartició de, com a mínim, un curs d'especialització metodològica.
- b) Organització d'un cicle de seminaris per l'any 2018, on participen tres Departaments implicats en el programa. Els temes seleccionats abasten qüestions prou àmplies com per resultar útils a tots els doctorands.
- c) Amb escassos recursos econòmics, el mes de juliol de 2017 es va co-organitzar amb la Universitat de Toulouse un *workshop* de doctorands, amb 30 participants de diferents nacionalitats europees, tots ells autors de comunicacions.
- d) La Comissió de Doctorat en Dret de la UAB, juntament amb la *Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia* i la *Università di Parma*, va organitzar el novembre de 2019 un seminari en el que hi van participar estudiants de doctorat en Dret de les tres Universitats esmentades (UAB-Modena-Parma). Sota el títol "Reptes pel Dret plantejats per la Globalització, el seminari va comptar amb la impartició d'una conferència inaugural per un Professor de la Universitat de la Coruña i la presentació de comunicacions. En aquest espai d'intercanvi acadèmic, els estudiants en Dret de la UAB i italians de Mòdena i Parma van exposar comunicacions sobre els seus temes de tesi, que van ser objecte de debat per part dels altres estudiants i professors en Dret de la UAB i de la *Università degli Studi di Mòdena e Reggio Emilia*. Nombre d'estudiants inscrits: 23. Nombre de comunicacions presentades pels estudiants de doctorat: 12.

Com acabem d'exposar, en el Programa de Doctorat en Dret existeixen un conjunt d'activitats obligatòries i optatives. A continuació es dona compte de les realitzades en el període sotmès a avaluació:

a) Activitats obligatòries:

- Assistència a seminaris o conferències impartits per experts en l'àmbit de coneixement.

L'assistència a aquests seminaris o conferències es desenvolupa preferentment en els primers anys del doctorat, amb la finalitat de que l'estudiant es familiaritzi amb els problemes i debats propis de la disciplina triada i també assimili les tècniques d'expressió i debat que es desenvolupen al món acadèmic i vagi així preparant la seva participació activa en tals esdeveniments. Aquesta activitat és obligatòria i podrà tenir un reconeixement de fins a 10 hores.

A l'[\[Evidència E.6.1\]](#) es recullen detalladament les concretes activitats de seminaris i conferències impartides en el període d'avaluació. Nogensmenys, com a indicació general, les xifres globals evidencien que l'organització de seminaris o conferències en els que han pogut assistir els doctorands han anat augmentant considerablement al llarg del període d'implantació d'aquest programa, tant pel que fa al número d'activitats dutes a terme com la diversitat temàtica de les mateixes. Així, el 2016: 1 activitat; el 2017: 3 activitats; el 2018: 12 activitats; el 2019: 20 activitats.

- Participació en seminaris interns de grup de recerca/departament.

Els seminaris interns organitzats pel/per la director/a, pels grups de recerca, pels departaments jurídics i de la facultat permeten, igual que els *working doctoral groups*, que el doctorand s'iniciï en el debat científic i en l'exposició, argumentació i defensa dels seus propis plantejaments. En realitzar-ho en un entorn proper, però amb la participació tant d'investigadors joves com de professors amb més experiència, el doctorand pot posar en pràctica les habilitats i coneixements adquirits preparant-se per empreses més ambicioses (participació en congressos científics i reunions nacionals i internacionals). Aquesta activitat és obligatòria i podrà tenir un reconeixement de fins a 20 hores.

Es recullen a l'[\[Evidència E.6.2\]](#) els concrets seminaris interns de grups de recerca duts a terme en el període d'avaluació. Les xifres globals per anys apunten a la realització d'un bon nombre de seminaris interns de màxima qualitat. Així, el 2016 es van dur a terme 3 seminaris; l'any 2017, 11 seminaris; l'any 2018, 13 seminaris i l'any 2019, 3 seminaris. Les àrees temàtiques són menys diverses que en l'apartat anterior, atès que la celebració d'aquests seminaris depèn exclusivament de les unitats o centres de recerca que els convoquen, oferint des de la Coordinació tota la informació sobre els mateixos per a que els estudiants de doctorat hi puguin participar.

- Participació en tallers o cursos d'especialització metodològica.

El doctorand precisa d'una orientació específica metodològica a fi d'adquirir les eines bàsiques per a la recerca jurídica. Per això és necessària la participació en tallers o cursos d'organització metodològica impartits en el propi departament, en altres departaments de la UAB o en altres universitats o centres de formació. Aquesta activitat és obligatòria i podrà tenir un reconeixement de fins a 20 hores.

Es recull en l'[\[Evidència E.6.3\]](#) els concrets cursos d'especialització metodològica realitzats durant el període d'avaluació, principalment aquells que s'han dut a terme en la UAB a la Facultat de Dret. Com es pot observar en l'annex, cada curs acadèmic s'organitza un curs de metodologia jurídica com a activitat obligatòria. A més a més, en alguns anys del període avaluat (2016 i 2017 i 2019) s'han realitzat altres sessions i cursos de metodologia més específics. Pel que fa al nombre d'assistents, ha passat de 12 el 2015, fins a 27 el 2019, amb una assistència de més del 75% dels admesos. Cal destacar que s'ha permès des del 2016 una assistència en línia per als casos justificats que ha estat molt ben acollida per molts investigadors que es trobaven fora. Es valora positivament tant l'increment de l'oferta de cursos com la creixent participació dels i les estudiants.

b) Activitats optatives:

- Col·laboració en tasques docents (becaris)

Aquesta activitat només la poden realitzar aquells estudiants de doctorat que disposin de beca-contracte. Preferentment, la docència s'imparteix en seminaris, tallers o classes pràctiques en les matèries que són de la seva especialitat. D'aquesta manera el doctorand pot adquirir competències pedagògiques i la capacitat per exposar en públic, de forma clara i ordenada, coneixements específics sobre la matèria amb la qual vincula la seva recerca. Aquesta activitat és optativa i podrà tenir un reconeixement de fins a 60 hores. En l'[\[Evidència E.6.4\]](#) es recull la col·laboració en tasques docents realitzada pels doctorands amb beca o contracte en el període

d'avaluació. El nivell obtingut es pot explicar atenent a les següents consideracions: A) L'obtenció de beques que permeten realitzar docència suposen una dedicació en exclusiva a les tasques universitàries. Un gran nombre d'estudiants d'aquest programa tenen una activitat professional ja consolidada (com advocats, jutges, fiscals, etc.), fet que impedeix sol·licitar beques. Per tant, com es pot observar en [l'evidència E.6.4](#), la docència es concentra en algunes Unitats que tenen doctorands amb perfil acadèmic. B) Com es sabut, per aquells estudiants de doctorat que volen dedicar-se professionalment a la recerca i docència universitàries, les possibilitats d'obtenir una beca s'han reduït dràsticament en els darrers anys; S'exposen al subestàndard 1.1 el percentatge de doctorands matriculats amb beca, que representen entre un 3,51 i un 5,68 de matriculats; C) La impartició de docència per part d'aquells (pocs) que aconseguixen una beca s'ofereix sempre i quan es consideri que és adequat pe la formació de l'estudiant i que no suposi una càrrega que afecti al temps que es poden dedicar a la redacció de la tesi.

- Cursos o tallers d'innovació docent

La col·laboració en les tasques docents per part del doctorand becari exigeix d'aquest el maneig de tècniques adequades. L'adquisició d'aquestes tècniques pot veure's facilitada per la participació en cursos o tallers d'innovació docent que haurien de realitzar-se amb anterioritat a l'activitat formativa "col·laboració en tasques docents". Aquesta activitat és optativa i podrà tenir un reconeixement de fins a 30 hores. En l'[\[Evidència E.6.5\]](#) hi consten els cursos seguits en el període sotmès a avaluació. Les dades mostren un increment molt destacable de l'assistència a cursos d'innovació docent de 2015 a 2017, passant de 2 participacions a 10 el 2017. Sobre la valoració d'aquesta participació ens remetem a les consideracions del punt anterior. Gran part dels estudiants de doctorat d'aquest programa no es dediquen ni es dedicaran a la Universitat.

- Assistència a *working doctoral groups*

La participació en *working doctoral groups* ajuda al fet que els doctorands desenvolupin la seva capacitat per presentar el treball que estan desenvolupant i de debatre sobre qüestions jurídiques en un entorn menys exigent que un congrés científic. El desenvolupament de sinergies i la col·laboració amb altres doctorands son també elements positius d'aquesta activitat formativa. Aquesta activitat és optativa i podrà tenir un reconeixement de fins a 10 hores. En l'[\[Evidència E.6.6\]](#) hi consten les activitats efectuades en el període sotmès a avaluació. En endavant, la Coordinació del Programa de Doctorat té la intenció d'aprofitar els dies de les proves de seguiment per realitzar *working doctoral groups*, ja que és en aquest moment on, especialment, es concentren tots els estudiants, alguns residents fora de l'àrea metropolitana de Barcelona.

- Elaboració d'un article de recerca enviat a una revista científica d'impacte

L'elaboració d'un article doctrinal és una tasca formativa que permet al doctorand posar en pràctica les habilitats científiques necessàries per a l'elaboració de la tesi doctoral. La redacció d'un estudi sobre un tema delimitat i, preferentment, connectat amb aquell sobre el que realitza la tesi doctoral ajuda el doctorand a afinar les eines necessàries per a l'elaboració d'un treball més ambiciós com és la tesis doctoral. D'altra banda, suposa que el doctorand s'introdueixi a la comunitat científica com a membre de ple dret participant amb

plena legitimitat en el debat econòmic i científic. És evident que no tots els doctorands podran elaborar un article que pugui ser acceptat a les revistes de màxim prestigi. És per això que la tasca és optativa i que, a més, s'haurà de permetre, en funció de les característiques del doctorand i del tema al que es dedica la tesi doctoral, que sigui elaborat un estudi, una nota pràctica o un comentari de jurisprudència. Com consta a la normativa interna elaborada per la CAP [\[Evidència E.3.5\]](#), s'ha considerat suficient que l'alumne envii l'article a la revista, sense necessitat que consti l'acceptació. En l'[\[Evidència E.6.7\]](#) hi consten les publicacions d'aquesta mena en el període sotmès a avaluació i a l'[\[Evidència E.6.13\]](#), les publicacions de tota mena resultat de les tesis doctorals. S'indica que el nombre de publicacions dels doctorands s'ha anat consolidant des de 2015, que ha passat de 1-3 els primers anys a 4-8 els anys 2017 i 2018. Tot i que la dada aporta una evolució positiva, es considera que el nombre d'articles de recerca publicats en revistes científiques d'impacte s'ha de valorar tenint en compte, un cop més, que els estudiants acostumen a tenir una activitat fora de la Universitat i que, per tant, no forma part del seu projecte professional la publicació en revistes amb impacte.

- Estadades de recerca en centres nacionals o estrangers, públics o privats

L'estada en centres de recerca permet al doctorand la consulta de materials dels quals no disposa a la nostra universitat, el contacte amb investigadors que treballin en temes propers al seu projecte i el debat i la discussió sobre qüestions jurídiques i socials que puguin connectar-se amb la seva recerca present i futura. El centre o centres escollits dependran de l'orientació de l'investigador i dels temes sobre els quals estigui treballant. Aquesta activitat és optativa i podrà tenir un reconeixement de fins a 500 hores. En l'[\[Evidència E.6.8\]](#) es recullen les estadades de doctorat realitzades pels estudiants en el període sotmès a avaluació. Per valorar el nombre d'estades realitzades, considerem que s'han de tenir en compte diversos factors, aliens a l'execució i millora del programa de doctorat. En primer lloc, com s'apuntava al principi d'aquest ítem, s'ha de tenir en compte que el perfil del doctorand en dret ha canviat en bona part. A l'estudiant que continua els seus estudis amb vocació de consolidació universitària s'hi afegeix un altre perfil de professional en disciplines jurídiques (per exemple, advocats o jutges) en els que el doctorat aconsegueix la funció formativa i de recerca, però que compatibilitza amb altres ocupacions. Difícilment aquest estudiant podrà realitzar estadades de recerca. En segon lloc, les estadades de recerca també venen condicionades pel nombre d'estudiants de doctorat que gaudeixen d'una beca predoctoral o que poden sol·licitar beques de mobilitat, percentatge que resulta baix, com es sabut, en els darrers temps, ateses les restriccions pressupostàries.

- Presentació d'una comunicació en un congrés nacional o internacional

La presentació d'una comunicació oral o escrita o un pòster en un congrés científic, preferentment internacional, és la culminació lògica d'activitats prèvies com són la participació en *working doctoral groups* i en seminaris interns del departament o de la facultat. Les habilitats i competències posades allí en pràctica han de ser utilitzades en un context més complex com és un congrés científic internacional. Aquesta activitat és optativa i podrà tenir un reconeixement de fins a 100 hores. En l'[\[Evidència E.6.9\]](#) hi consten algunes conferències presentades per part de doctorands a congressos nacionals i internacionals. Les dades mostren un increment de presentació de comunicacions des del 2014-15, on teníem només 1 presentació, al 2016-2017 amb 3-6 presentacions. No es disposen de dades del 2018 i el 2019

només tenim 1 presentació. Tal i com s'exposa al pla de millora incorporat a l'estàndard 3, [Evidència E.3.3] s'ha diagnosticat una dificultat per recollir dades completes sobre la participació a les activitats formatives, i es preveu la creació d'una eina que permeti recollir-les.

- Cursos d'idiomes o de millora de la docència en anglès

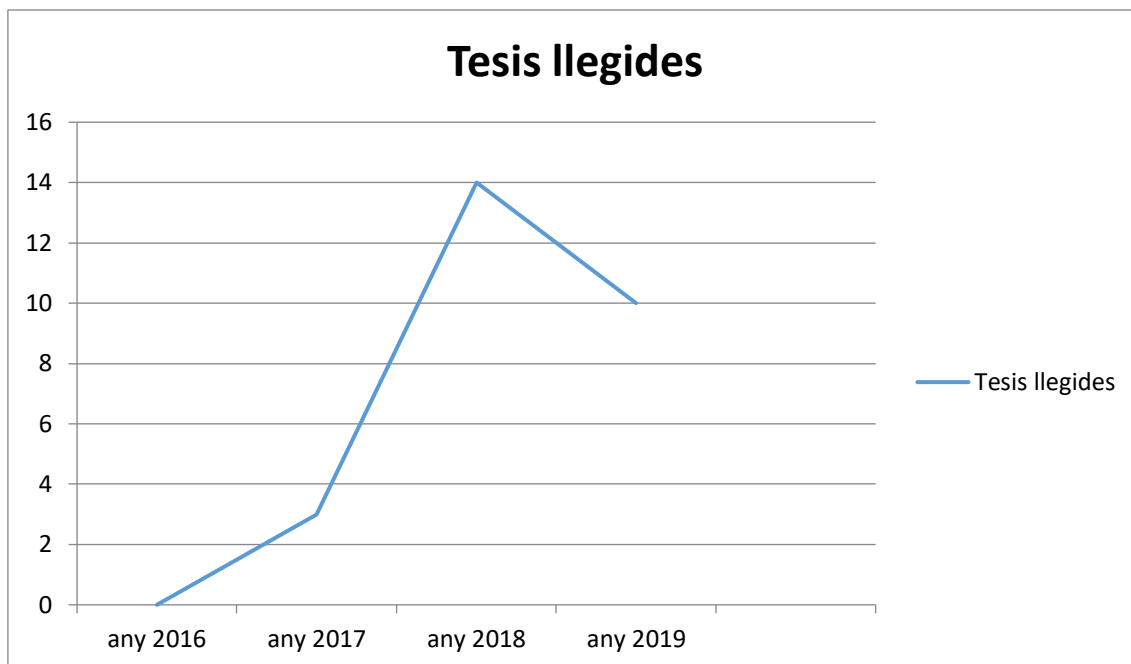
El desenvolupament de la recerca en l'àmbit del dret exigeix coneixements d'idiomes que van més enllà de l'anglès. En funció del tema que es tracti, el coneixement de les llengües francesa, italiana o alemanya resulta aconsellable. Evidentment aquests cursos seran necessaris tan sols per a aquells doctorands que manquin dels coneixements previs precisos en funció del tema de tesi que els sigui assignat. També pot ser necessari, en alguns casos, la millora del nivell d'anglès amb la finalitat de poder comunicar-se oralment i per escrit en aquesta llengua en reunions, congressos i, en general, en la comunitat científica internacional. Aquesta activitat és optativa i podrà tenir un reconeixement de fins a 200 hores. Els cursos d'idiomes realitzats durant el període sotmès a avaluació es consignen a l'[Evidència E.6.10]. Els cursos d'idiomes predominantment realitzats són d'anglès, seguit del francès.

6.1.2 Tesis doctorals generades en el marc del programa i tesis que es troben en procés avançat d'elaboració i de propera lectura

Un altre aspecte a valorar en aquest apartat són els resultats en nombre de tesis doctorals generades en el marc del programa i la seva qualitat, indicant la dedicació, la qualificació obtinguda i menció internacional. Abans però, efectuem un conjunt de reflexions globals:

- Les dades que a continuació s'exposen són, majoritàriament, d'elaboració pròpia per part de la CAI a partir dels arxius de la Coordinació del Doctorat. S'utilitzen aquestes dades i no les contingudes al SIQ per diversos motius: a) Les dades del SIQ aporten dades globals, però no altres informacions requerides en aquest autoinforme de caràcter personal, com el nom dels doctorands, títol de la tesi, directors de la tesi, entre d'altres; b) Les dades del SIQ agrupen els resultats per cursos acadèmics mentre que a continuació s'exposaran els resultats en anys naturals, atès que, des de la Coordinació de doctorat, les dades es consignen per "data de lectura". Tanmateix, es poden consultar les dades aportades pel SIQ a la següent adreça: http://siq.uab.cat/siq_doc/1303?seccio=resultats

La CAI ha elaborat una taula de **tesis llegides** que es troba a l' [Evidència E.6.14], on el recull el nom de l'estudiant, el títol de la tesi, el tutor o director, la qualificació, la dedicació, la menció internacional, la data de defensa i l'enllaç al dipòsit digital, dades que seran analitzades en l'apartat següent. Avancem però que en dades globals, el nombre de tesis llegides per anualitat són les següents:

Font: Elaboració CAI

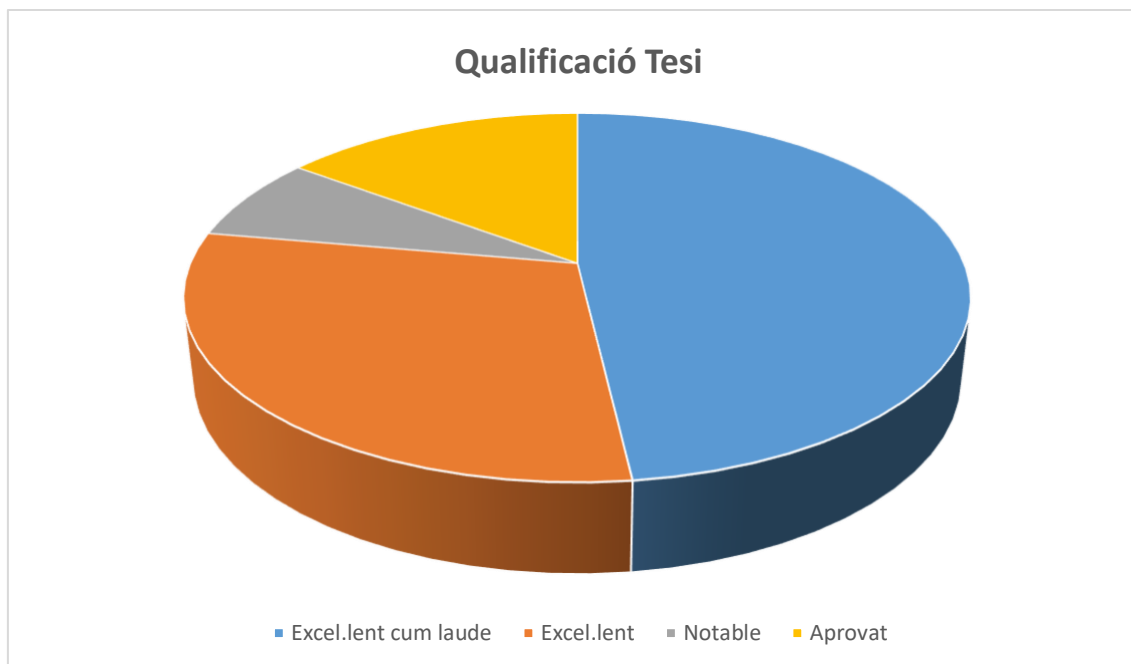
Com ja s'ha indicat, en la relació d'estudiants que han llegit la tesi es contemplen exclusivament aquells que ho han fet matriculats en el Programa de Doctorat en Dret que és objecte de valoració. És per aquest motiu que no hi consta cap lectura de tesi corresponent a l'any 2016. Aquesta dada és lògica tenint en compte que el Programa de Doctorat en Dret es va iniciar durant el curs 2014-2015 i que, per tant, no són possibles lectures de tesis tant sols un any després del seu inici. Passat un període de tres anys des de l'inici del programa, es produeix una certa estabilització de tesis llegides—que caldrà confirmar al llarg del temps— en una forquilla de 10 a 14 per any.

Igualment, indiquem a [l'evidència E.6.15](#) les tesis que es troben en procés avançat d'elaboració i previsió de lectura. Els criteris utilitzats per fer aquesta estimació han de tenir en compte l'estructura del Programa de Doctorat en Dret. D'acord amb el pla d'estudis, aquells estudiants que es troben a temps complet tenen 3 anys per llegir la tesi, amb dos anys com a màxim de pròrroga. Els estudiants que es troben matriculats a temps parcial, tenen 5 anys per realitzar la tesi, amb un màxim de dues pròrrogues. Com s'ha explicat anteriorment, cada anualitat els doctorands són convocats per la Comissió de Doctorat per fer un seguiment dels seus resultats. Per tant, per fer una estimació dels estudiants amb la tesi avançada, es comptabilitzen aquells que hagin superat el 3er any amb dedicació a temps complet i els que hagin superat el 5è any en dedicació a temps parcial. Seguint aquests paràmetres, com es pot observar en el quadre de [l'evidència E.6.15](#), es pot observar que es tracta de 19 estudiants. Aquest ítem es valora positivament, atès que suposa un increment sensible respecte a la mitjana de tesis llegides anualment i que confirmaria, si es produeix, l'increment en impacte del programa de doctorat objecte de valoració. Pel que fa a les **línies de recerca de les tesis doctorals llegides**, s'han analitzat a l'estàndard 1 ([Evidència E.1.8](#)). De les dades exposades *supra* se'n desprèn la gran varietat de les mateixes, el que acredita al nostre parer una especialització diversificada en les diferents branques del Dret.

6.2. El valor dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

D'acord amb la informació continguda a l'apartat anterior (veure quadre tesis llegides en el Programa de Doctorat, [\[Evidència E.6.14\]](#)), es poden efectuar les reflexions globals següents:

- *Tesis llegides:* En números globals, es van llegir l'any 2017, 3 tesis doctorals; l'any 2018, 14 tesis i l'any 2019, 10 tesis. La dada també és lògica d'acord amb la temporalitat del programa. Si s'inicia en 2015, la major part dels estudiants han llegit la tesi l'any 2018, el que correspon a la seva tercera anualitat si es troben a temps complet. Com s'indica a les dades del SIQ, la durada de tres anys és la mitjana més comuna (veure, [durada mitjana](#) en anys del programa per als/les doctor/es.)
- *Dedicació:* Un 85,1% de tesis llegides han tingut una dedicació a temps complet, mentre que un 14,9% ho han estat amb dedicació a temps parcial. No obstant això aquesta dada no és indicativa que el perfil de l'estudiant de doctorat sigui aquell que es dedica en exclusiva a la carrera acadèmica, ni descriu les característiques de dedicació dels estudiants en el programa de doctorat en el seu conjunt. Tenint en compte el total de persones inscrites (els estudiants que han llegit la tesi i els que es troben en procés d'elaboració de la mateixa), els percentatges de dedicació canvien, especialment en els darrers anys. Així, tal i com s'exposa al quadre del subestàndard 1.1, en el curs 2017-2018 el percentatge de doctorands matriculats de nou ingrés amb dedicació parcial és del 45%. Sembla doncs detectar-se una tendència a l'augment de les tesis en dedicació a temps parcial quan els estudiants no es dediquen en exclusiva a la realització de la tesi doctoral, seguint les recomanacions del programa en el moment d'efectuar la matrícula.
- *Menció internacional:* La major part de tesis llegides no tenen menció internacional. El percentatge amb la menció internacional és d'un 11,1 %. La CAP es proposa afavorir l'increment d'aquest percentatge, tal i com es recull al pla de millora. Tanmateix, és destacable el percentatge d'estudiants de Doctorat que són estrangers, com s'exposa detalladament a l'estàndard 1. Així, el percentatge de doctorands estrangers de nou ingrés arriba fins al 80% en el curs acadèmic 2016-2017.
- *Qualificació:* Com és sabut, i es reflecteixen en les dades d'aquest programa, s'ha superat la inèrcia de qualificar les tesis presentades com a excel·lent *cum laude*, de manera que, en l'actualitat, l'obtenció d'aquest resultat reflecteix de manera més realista la qualitat del resultat produït per l'estudiant. Analitzant globalment les dades, s'observa que els estudiants del Doctorat en Dret d'aquest programa es situen en la seva major part en l'àmbit de l'excel·lència en els seus resultats. Així, el percentatge global d'excel·lent *cum laude* és del 41,1% i d'excel·lent del 29,6%.

Font: Elaboració CAI

- *Publicació de les tesis en xarxa:* Com es pot observar a l'evidència totes les tesis llegides corresponents als anys 2017 i 2018 es troben al *repositori digital i es poden consultar íntegrament*, excepte algunes corresponents a l'any 2019 que, per la seva data de lectura al final de l'any, es troben en període de tramitació.
- *Perspectiva de gènere:* A continuació s'exposen tots els indicadors anteriors en funció del sexe del doctorand:

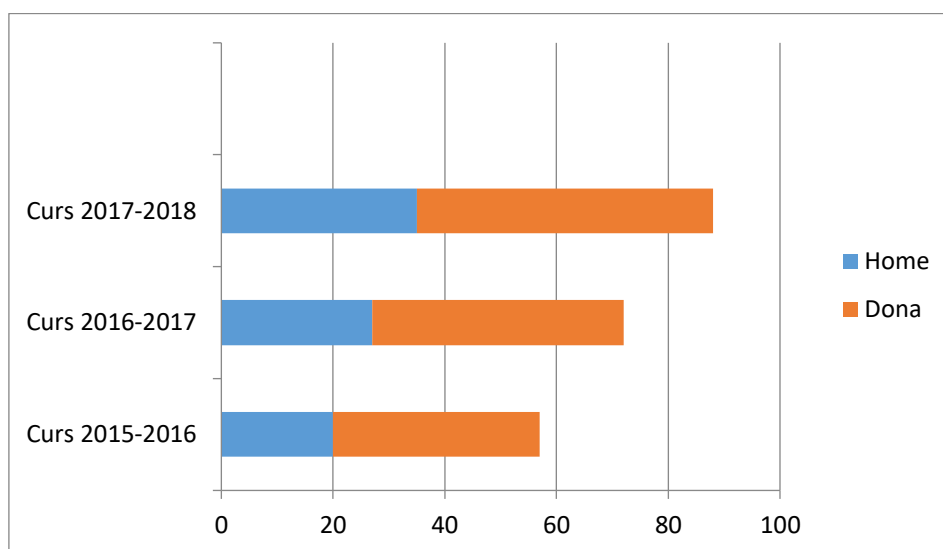
	Home	Dona	% homes	% dones
Tesis llegides	20	7	74,07%	25,92%
Dedicació a temps complet	17	6	85%	85,71%
Qualificació "cum Laude"	8	5	40%	71,42%
Menció internacional	1	2	5%	28,57%

Font: Elaboració CAI

Com es pot observar, majoritàriament els doctorands que han llegit la tesi són homes (74,07%). No existeixen diferències substancials en quant al grau de dedicació. Tanmateix, sí existeixen diferències pel que fa a altres indicadors de qualitat. En aquest sentit, destaca un major percentatge de dones que han obtingut una qualificació d'excel·lent "cum laude" (71,42%), respecte dels homes (40%).

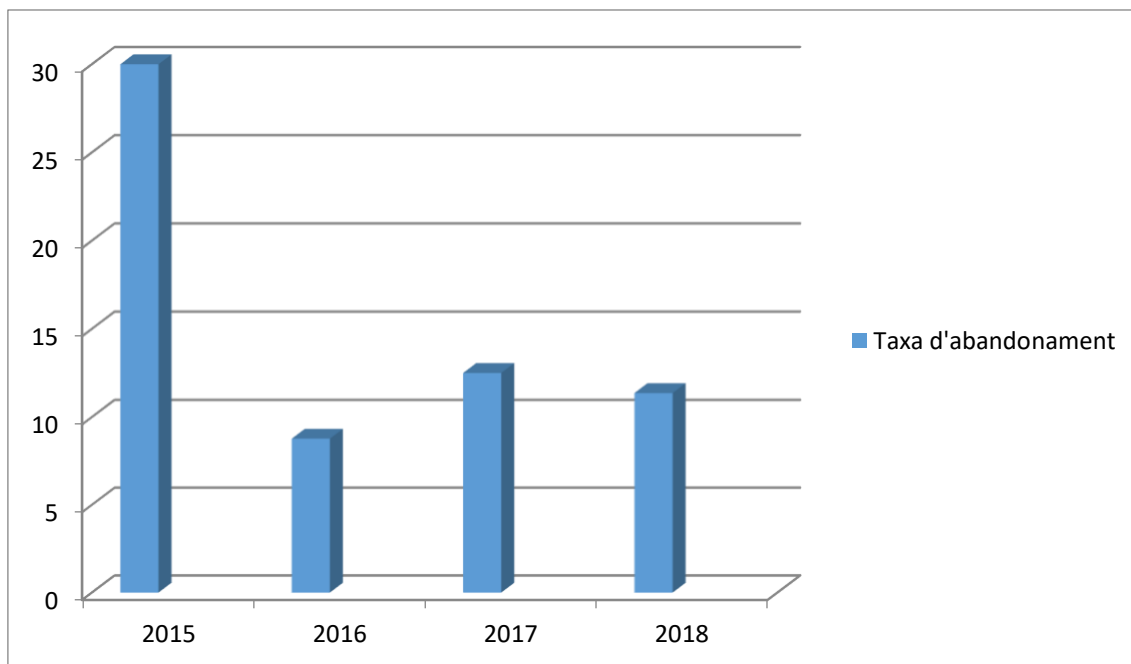
Tot i que, pel que fa a les tesis llegides, actualment existeix un major percentatge d'homes que de dones (74,07% front el 25,92%), aquesta dada pot ser circumstancial si atenem als estudiants matriculats en aquest programa de doctorat. Tal i com es reflecteix a l'estàndard 1 (Taula de dades, pàg. 13), són més les matrícules de dones que d'homes. Així, del total de doctorands matriculats des del curs 2015-2016 fins el 2017-2018, el percentatge d'homes és del 37,78%, i el de dones del 62,21 %. Gràficament, per cursos acadèmics:

ESTUDIANTS MATRICULATS PER SEXE:

Font: elaboració CAI

- *Taxa d'abandonament:* Pel que fa a la taxa d'abandonament del programa, com es pot observar en la següent gràfica, va patir un màxim el 2015, coincidint amb canvis de programa, i s'ha estabilitzat posteriorment sobre el 8-12%. La xifra del 30% que consta al 2015 entenem que no afecta al programa de doctorat que és objecte de valoració i resulta lògica si tenim en compte que aquest s'inicia precisament l'any 2015. Considerem en aquesta posterior reducció i estabilització del percentatge d'abandonament del programa ha influït la instauració de les proves de seguiment als doctorands, el que comporta un major compromís, tant de l'estudiant com del director/tutor de la tesi en la tasca de direcció i elaboració de la tesi doctoral, amb fites concretes que, any darrera any, són presentades davant d'una comissió de tres doctors per la seva aprovació.

Font: Elaboració CAI a partir de les [dades SIQ-UAB](#).

- *Informes de seguiment:*

En l'[Evidència E.6.11](#) s'hi contenen els informes de seguiment dels doctorands. Com ja s'ha exposat a l'estàndard 1, les proves de seguiment son convocades per la CAP anualment, amb l'objectiu d'avaluar el progrés en el pla de recerca de tots els doctorands matriculats al programa, tenint en compte també un informe que prèviament envia el director de la tesi, al qual se l'informa de la importància i les conseqüències de la seva valoració. Aquestes proves de seguiment es valoren molt positivament, atès que contribueix a la planificació de la recerca i al compromís, tant de l'estudiant com del director de tesi, en assolir anualment diverses fites. La Comissió de seguiment, integrada per tres doctors, valora l'exposició realitzada pel doctorand, té en compte els informes dels tutors i formula al doctorand les observacions que considera necessàries. Com es pot observar en [l'Evidència E.6.11](#), l'acta d'avaluació de cada estudiant adopta una resolució que pot ser: avaluació positiva; avaluació positiva amb observacions; avaluació negativa; o no avaluable. L'avaluació positiva és la més comú, com es pot observar en l'evidència esmentada. Tanmateix, també es produeixen avaluacions positives amb observacions, que és un instrument per detectar certes mancances que poden ser corregides abans que sigui massa tard i no s'assoleixin els objectius abans del temps previst de realització de la tesi. L'any següent es verifica si s'han assolit. Les proves de seguiment constitueixen, per tant, una garantia per al doctorand, que té coneixement del seu progrés en el desenvolupament de la tesi cada any i un control intern de qualitat, realitzat cada curs acadèmic a tots els estudiants.

- **Nombre de resultats científics de les tesis doctorals:** Els resultats científics de les tesis doctorals llegides en aquest programa es poden consultar en l'[Evidència E.6.13](#). Quant als articles de revista, com hem dit més a dalt, s'ha anat consolidant des de 2015 el

nombre de publicacions que a passat de 1-3 els primers anys a 4-8 els anys 2017 i 2018. Creiem que això és una línia cap a l'excel·lència que volem consolidar i confirmar.

- **Doctorands que han realitzat estades de recerca.** Els estudiants que han realitzat estades de recerca es troben a l'[[Evidència E.6.8](#)]. Majoritàriament han estat estades a l'estranger (Marroc, Maastricht, Alemanya, França Bolívia) i només una a una Universitat Espanyola (Madrid). Tots són centres d'excel·lència i de reconegut prestigi, com el Max-Planck Institut de Munich a Alemanya, la Universitat de Toulouse I Capitole a França, el Maastricht Centre of European Law o la Universidad Complutense de Madrid. El percentatge de doctorands -que han llegit la tesi dins del Programa- que han realitzat una o diverses estades de recerca és de l'11,11%.

6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Les dades de que disposem al SIQ estan recollides per Ciències Socials i Jurídiques (que inclou, entre d'altres, Programes de Ciència Política, Comunicació, Economia, Psicologia i Sociologia) de manera que no es pot individualitzar la conclusió específica del Programa de Doctorat en Dret. Es troben disponibles al [següent hipervincle](#).

Tanmateix, les dades globals d'ocupació són altes (91,04% l'any 2017) i es pot establir com a hipòtesis que també ho són en el cas del Programa de Dret. En aquest cas, a més, com ja s'ha indicat en altres apartats d'aquest informe, el perfil dels alumnes inclou no tant sols els que pretenen trobar la seva inserció laboral a la Universitat, sinó també professionals del dret que com ara advocats o jutges, ja estan inserits laboralment. En aquests casos, l'obtenció del títol de doctor pot servir per millorar la situació professional o accedir a categories superiors, com a mèrit especial que, per exemple, és molt valorat per accedir a la condició de jutge a convocatòries per juristes de prestigi.

D'altra banda, el grau de doctor és requisit per inserir-se a la carrera acadèmica, però entenem que les possibilitats reals d'aconseguir-ho no depenen exactament de la qualitat del Programa de Doctorat sinó de la disponibilitat de les plantilles de professors universitaris, que ha estat especialment escassa en els anys objecte d'avaluació.

Comparant els resultats de Dret, laboral i polítiques, respecte a altres branques de les Ciències Jurídiques (Font: EUC dades) per l'any 2017, observem que:

- L'àmbit del Dret, laboral i polítiques, té una taxa d'ocupació elevada (89%), tot i que aquesta és inferior a altres branques de les ciències socials i jurídiques i només supera a l'àmbit de l'educació pel que fa a l'exercici de funcions pròpies de doctor (Dret: 53,2%). Economia, Empresa i Turisme així com Comunicació i Documentació, assolixen percentatges més elevats (80 i 74%, respectivament)
- Tanmateix, Dret, laboral i polítiques és un dels àmbits en les funcions universitàries són més elevades (42,6%), molt per sobre de l'àmbit d'economia o de la comunicació i la documentació

- Sobre el lloc on el doctorand té o ha tingut la feina de més dedicació, destaquem que **treballar “en una altra empresa o institució” representa pel Dret, laboral i polítiques un 47,9%**. Percentatge molt superior a la resta d'àmbits de les ciències socials i jurídiques com l'economia, empresa i turisme (27,8%), comunicació i documentació (37%) o l'educació (34,3%)
- Això no obstant, el percentatge d'intenció de repetir els estudis de doctorat en Dret, laboral i polítiques és el més elevat en comparació amb la resta d'àmbits de les ciències socials i jurídiques (un 81%). Pel que fa al grau de satisfacció dels estudis de doctorat destaca el Dret comparativament amb altres en la satisfacció general amb els estudis (6,8) i la qualitat de supervisió durant el desenvolupament de la tesi (8,4)

Font [Portal EUC](#).

Autoavaluació del grau d'assoliment de l'estàndard

En relació als diferents subestàndards i d'acord a les dades recollides fins aquí, es pot arribar a les següents conclusions

Primer. Els assoliments dels alumnes del Programa tant a les qualificacions de les tesis doctorals com a la producció científica posterior, tenint en compte les característiques del Programa, són molt alts. El nivell requerit pel MECES al RD 99/2011 ja estava aconseguit en el moment de la Resolució del *Consejo de Universidades* de 23/7/2014 que va verificar la implantació del Programa i des d'aleshores, tots els indicadors analitzats han millorat respecte del nivell bàsic, de manera que pot concloure's que el nivell de formació aconseguit és molt alt.

La planificació temàtica de les tesis doctorals és concorde amb les línies de recerca. Per les característiques del Programa, repetidament explicades, les línies abasten les grans perspectives de l'anàlisi de l'ordenament jurídic i els seus pressupòsits socials, el que demana una àmplia varietat i diversificació dels temes de les tesis defensades, característica dels resultats que s'han reflectit en aquest estàndard.

Pels mateixos motius, les activitats formatives han d'ésser àmplies i adreçades a totes les possibles inquietuds investigadores en el si del Programa, com es demostra en les dades recollides. L'activitat obligatòria de la formació metodològica demostra el seu satisfactori seguiment. Igualment, les proves anuals de seguiment són idònies per certificar els resultats de l'aprenentatge, així com els Tribunals que jutgen la defensa de la tesi, que progressivament van incorporant membres procedents d'Universitats estrangeres.

Segon. L'evidència documental manifesta que els indicadors acadèmics són coherents amb la tipologia de l'alumnat i mostra clarament la millora del programa. L'anterior consideració es basa en la comprovació dels indicadors d'aquest estàndard. Entre els recollits als apartats anteriors es desprèn que tots han millorat respecte les dades de l'inici de la implantació del Programa. Entre d'altres indicadors:

- Les tesis defensades des de l'inici del Programa (data a la que cal afegir tres anys més de la duració mitjana de les tesis) es situen en una forquilla de entre 10 i 14 tesis per any, quantitat apreciable tenint en compte les diferents procedències professionals dels alumnes i la quantitat mitja de matricules per any.

- El nombre d'articles de recerca publicats a revistes científiques també s'ha incrementat (de 1-3 els primers anys a 4-8 els anys 2017 i 2018), tot i que el sector de doctorands que tenen la seva dedicació professional a l'Administració general y de Justícia o l'advocacia no orienten la seva activitat en aquest sentit. També és notable l'increment de presentació de comunicacions a congressos.
- La taxa d'abandonaments que va mostrar un pic el 2015, producte de la implantació del programa, s'ha estabilitzat posteriorment, sobre el 10-12%, el que es considera adequat en funció de les característiques del programa i, en tot cas, demostra el rigor en les exigències i avaluació de la feina dels alumnes.

Tercer. Respecte si els valor dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa, cal destacar que els indicadors tant de les Ciències Socials en general (on s'inclou al Dret), com per la branca "Dret, laboral, polítiques" (EUC/AQU per 2017)son d'una alta inserció laboral, al voltant del 90%. No hi ha dades exclusives pel doctorat en Dret, però és fàcilment deduïble que han de ser taxes altes.

Per totes les raons anteriors, la Comissió acadèmica del Programa considera que aquest estàndard es troba ***en progrés vers l'excel·lència***

LLISTAT GENERAL D'EVIDÈNCIES

Presentació

E.1	Acta 38 de la CAP de 1/10/2019
E.2	Acta de Constitució de la CAI de 15/10/19
E.3	Acta 39 de la CAP amb participació de la CAI
E.4	Acta de la CAP, d'aprovació de l'informe

Estàndard 1

E.1.1	Memòria de verificació
E.1.2	Informe de verificació
E.1.3	Informe de seguiment del Programa
E.1.4	Proposta de modificació de titulació
E.1.5	Actes 15,27,38 de la CAP amb valoració de les proves de seguiment
E.1.6	Comunicació als tutors sobre proves de seguiment
E.1.7	Tesis inscrites per línia de recerca
E.1.8	Tesis defensades per línia de recerca

Estàndard 2

E.2.1	Foto vitrines i pantalles informatives
-------	--

Estàndard 3

E.3.1	Informe favorable creació del Títol per la Comissió d'Estudis de Postgrau
E.3.2	Aprovació informes de seguiment Junta Permanent Escola de Doctorat
E.3.3	Pla de Millora
E.3.4	Aclariments i normativa interna
E.3.5	Aclariment sobre tesis per compendi

Estàndard 4

E.4.1	Annex de Professorat
E.4.2	Taula de professorat amb sexennis
E.4.3	Acta de la reunió amb directors i tutors
E.4.4	Participació de professorat estranger als Tribunals de tesis
E.4.5	Professorat que ha dirigit tesis amb sexennis reconeguts i vigents
E.4.6	Participació del professorat en projectes de recerca competitiu
E.4.7	Participació del professorat que ha dirigit tesis doctorals en projectes competitiu
E.4.8	Relació dels projectes de recerca competitiu vigents a desembre de 2019 on participen professors del Programa

Estàndard 5

E.5.1	Enquesta interna de satisfacció del professorat
-------	---

Estàndard 6

E.6.1	Assistència a seminaris o conferències impartits per experts en l'àmbit de coneixement
E.6.2	Participació en seminaris interns de grup de recerca/departament
E.6.3	Participació en tallers o cursos d'especialització metodològica
E.6.4	Col·laboració en tasques docents (becaris)
E.6.5	Cursos o tallers d'innovació docent
E.6.6	Assistència a <i>working doctoral groups</i>
E.6.7	Publicacions d'articles com activitat optativa
E.6.8	Estades de recerca dels doctorands en centres nacionals o estrangers, públics o privats
E.6.9	Presentació de comunicacions en congressos nacionals o internacionals
E.6.10	Cursos d'idiomes o de millora de la docència en anglès
E.6.11	Informes de seguiment de doctorands
E.6.12	Dedicació a temps complet i temps parcial de tots els estudiants matriculats al Programa
E.6.13	Resultats científics de les tesis doctorals
E.6.14	Tesis defensades, tutors, qualificació, dedicació, menció internacional, data de defensa i enllaç a dipòsit digital
E.6.15	Tesis en procés avançat d'elaboració